

XX. évfolyam, 2. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XX. évfolyam, 2. szám, 2017

Megjelenik havonta
2017. február 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 91,22 forint/kilogramm volt 2017 januárjában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,03 százalékpontos csökkenése és az alapár 4 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal emelkedett januárban a decemberihez képest, és 17 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 13 százalékkal magasabb, 102,8 forint/kilogramm volt 2017 januárjában, 2016 áprilisa óta másodszor csökkent (2 százalékkal) az előző havihoz viszonyítva, az előző év januárját viszont 39 százalékkal haladta meg.

Az Európai Tejtermékkereskedelmi Szervezet (*Eucolait*) február eleji tájékoztatása szerint az európai tejj piac 2017-ben az elmúlt két évinél várhatóan kiegyensúlyozottabbá válik. A globális tejkínálat 2017 első fél évében előreláthatóan elmarad az egy évvel korábbtól a meghatározó exportőr régiókban, azonban a második fél évben már lehetséges némi növekedés. A magasabb árak valószínűleg elősegítik a tejtermelés növekedését, azonban ezt Hollandia foszfátszabályozás miatti tehénállomány-csökkentése és az Európai Bizottság tejmenyiség-csökkentő programja korlátozhatja.

A KSH adatai szerint Magyarország szarvasmarha-állománya 2 százalékkal 838 ezer egyedre, ezen belül a teheneké 3 százalékkal 379 ezer egyedre nőtt 2016. december elsején az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A szarvasmarhák és a tehenek egyaránt 60 százalékat gazdasági szervezetek, 40 százalékat egyéni gazdaságok adták. A tehénállomány növekedése miatt a nyerstej felvásárlása 1 százalékkal 1552 ezer tonnára bővült 2016-ban az előző évihez képest. A teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele viszont az év első tizenegy hónapjában 22 százalékkal esett 2015 azonos időszakához viszonyítva a KSH adatai szerint.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 38 százalékkal, az USA-ban 9 százalékkal, az Európai Unióban 8 százalékkal nőtt 2016 decemberében az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon az ömlesztett vaj értékesítési ára (*FOB* Óceánia) 2017. 7. hetén a 2016. 19. hetinél 75 százalékkal, a teljes tejpore a 2016. 7. hetinél 68 százalékkal, a *cheddar* sajté a 2016. 11. hetinél 52 százalékkal, a sovány tejpore a 2016. 21. hetinél 46 százalékkal volt magasabb. Kína sajtimportja 29 százalékkal, a teljes tejpore 21 százalékkal, a vaj és vajolajé 15 százalékkal nőtt, míg a sovány tejpore 8 százalékkal csökkent 2016-ban az előző évihez viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 47. – 2017. 4. hét között 14 százalékkal csökkent, majd a 7. hétig nem változott, Hollandiában 2017 4–7. hete között 6 százalékkal nőtt. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalékos zsírtartalomra vonatkozóan 32,25 euró/100 kilogramm volt február 15-én. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára február 13-án áfa nélkül, szállítási költséggel 38 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalékos zsírtartalmú nyerstejé 35 euró/100 kilogramm, a fölzötté 18,5 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában február 13-án a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 38,25 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalékos zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 34,25 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 35,25 euró/100 kilogramm, a fölzötté 17,5 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalékos zsír- és 3,4 százalékos fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpore-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 55 százalékkal, a fehérjeérték 35 százalékkal nőtt,

így az alapanyagérték 45 százalékkal volt magasabb 2017 januárjában az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2016. 52. – 2017. 7. hét között 8 százalékkal, a sovány tejpore 2017. 3–7. hét között 7 százalékkal csökkent. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 405 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 199,5 euró/100 kilogramm volt a 7. héten. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 83 százalékkal, a sovány tejpore 14 százalékkal magasabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás. A vaj magántárolási készlete 2016. december végén 26 875 tonna, a sovány tejpore 68 335 tonna, a sajté 15 057 tonna, a sovány tejpore intervenciós készlete 351 029 tonna volt. A Bizottságnak 2016. október–december időszakában sovány tejporeból intervenciós, vajból magántárolási felvásárlása nem volt. A sovány tejpore termelésének 21 százalékát intervenciós raktárakba, 6 százalékát magántárolási raktárakba ajánlották fel 2016-ban. A megtermelt vaj 7 százaléka került magántárolási raktárakba ugyanekkor. Az Európai Bizottság a sovány tejpore magántárolását február végén lezárja, míg az intervenciós felvásárlást 2017. szeptember 30-áig nyitva tartja. A Bizottság folyamatosan figyeli a piacot és amennyiben szükséges, újryanyithatja a magántárolás lehetőségét.

A legutóbbi negyedik, 2017. február 7-ei pályázaton a sovány tejpore minimumára 155 euró/100 kilogramm, a maximumára 185 euró/100 kilogramm volt. Az összesen felajánlott 1796 tonnás mennyiségből nem került elfogadásra egyetlen tonna sem. A pályázat során egyedül az első fordulóban, 2016. december 13-án került 40 tonna értékesítésre, melyből 20-20 tonnát Németország és az Egyesült Királyság vásárolt meg. Az ötödik, 2017. február 21-ei tenderen összesen 21 962 tonna sovány tejpore fognak felajánlani, amelyből csak 9 tagország vásárolhat. A felajánlott mennyiség 35 százalékát Belgium, 27 százalékát Lettország, 10 százalékát Lengyelország, 8 százalékát Írország, 6 százalékát Franciaország, 4 százalékát Finnország, 3 százalékát Litvánia, 2 százalékát Németország vásárolhatja fel.

Az *Eucolait* február eleji tájékoztatása szerint az európai tejpiac 2017-ben az elmúlt két évinél várhatóan kiegyensúlyozottabbá válik. A globális tejkínálat 2017 első fél évében előreláthatóan elmarad az egy évvel korábbtól a meghatározó exportőr régiókban, azonban a második fél évben már lehetséges egy kis növekedés. A magasabb árak valószínűleg élénkítik a tejtermelés növekedését, azonban ezt Hollandia foszfátszabályozás miatti tehénállomány-csökkentése és az Európai Bizottság tejmenyiség-csökkentő programja korlátozhatja.

Az egy főre jutó sajt fogyasztás növekedése hozzájárulhat a termelés bővüléséhez, de az exportpiacok lesznek meghatározók a piaci egyensúly megteremtéséhez. A vajtermelés is növekedhet az EU-ban. A készletek viszonylag alacsony szinten maradhatnak, így a termelés legnagyobb részét a belpiaci kereslet kielégítésére használhatják majd fel. Ennek következtében kevesebb termék kerülhet exportra. A vajpiacon a legnagyobb kihívást az jelentheti, hogy a vaj magasabb ára miatt az élelmiszer-feldolgozók növényi zsírokkal helyettesíthetik a vaját.

A sovány tejpor piaci kilátásai ennél kedvezőtlenebbek lehetnek, mivel a készletek szintje magas és várhatóan bővül a vaj termelése is, amelynek a mellékterméke a sovány tejpor. A sovány tejpor termelése 2017-ben várhatóan nem haladja meg a 2016. évit, de az export bővülése nélkül a készletek szintje előreláthatóan nem csökken.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 91,22 forint/kilogramm volt 2017 januárjában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,03 százalékpontos csökkenése és az alapár 4 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal emelkedett januárban a decemberihez képest, és 17 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása a 2016. januárinál 3 százalékkal, az előző havinál 4 százalékkal volt több.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 13 százalékkal magasabb, 102,8 forint/kilogramm volt 2017 januárjában, 2016 áprilisa óta másodszor csökkent (2 százalékkal) az előző havihoz viszonyítva, az előző év januárját viszont 39 százalékkal haladta meg. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 19 százalékkal csökkent januárban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 5 százalékkal, a feldolgozók 44 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele háromszorosa volt a feldolgozókéknak a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású trappista sajt feldolgozói értékesítési ára 21 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 20 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 12 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 11 százalékkal, a tejfölé 9 százalékkal, az adagolt vajé és a tehéntúróé egyaránt 5 százalékkal emelkedett 2017 januárjában az előző évihez képest. A KSH adatai szerint a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 2 százalékkal volt alacsonyabb, míg az 1,5 százalékos zsírtartalmú friss tejé nem változott számottevően, a trappista sajté 10 százalékkal volt magasabb ugyanebben az összehasonlításban.

A KSH adatai szerint Magyarország szarvasmarhaállománya 2 százalékkal 838 ezer egyedre, ezen belül a teheneké 3 százalékkal 379 ezer egyedre nőtt 2016. december elsején az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A szarvasmarhák és a tehenek egyaránt 60 százalékat gazdasági szervezetek, 40 százalékat egyéni gazdaságok adták. A tehénállomány növekedése miatt a nyerstej felvásárlása 1 százalékkal 1552 ezer tonnára bővült 2016-ban az előző évihez képest, a teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele viszont az év első tizenegy hónapjában 22 százalékkal esett 2015 azonos időszakához viszonyítva a KSH adatai szerint.

Agrárpolitikai hírek

- A földművelésügyi miniszter 3/2017. (I. 23.) FM rendelete szerint a tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak egyszeri 9 543 566 euró összegű uniós és 2 961 750 272 forint nemzeti kiegészítő támogatás nyújtható. Az uniós támogatás forintban meghatározott értékének kiszámításakor a 2016/1613/EU bizottsági rendelet hatálybalépése időpontjának napján érvényes, az Európai Központi Bank által hivatalosan közzétett forint/euró középárfolyamot kell alapul venni. A támogatásra az a tejtermelő gazdasággal rendelkező mezőgazdasági termelő vagy gazdaság jogosult, aki vagy amely 2016. április 30-án tejhasznú tehénállománnyal rendelkezett, továbbá 2017. április 30-án tejhasznú tehénállománnyal rendelkezik és a 2017. április 30-ai tejhasznú tehénállománya nem haladja meg a referenciaállományt. Tejhasznú tehének a tejtermelő gazdaságában tartott és az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerben (a továbbiakban: ENAR) nyilvántartott Angelni, Ayrshire, Borzderes, Brown Swiss, Dán vörös, Egyéb tejhasznú, Holstein-fríz, Jersey, Kosztromai, Norvég vörös, SMR fajtához vagy tejtermelés céljából kettős hasznú fajtához tartozó, legalább huszonhárom hónapos és legalább egyszer ellett nőivarú szarvasmarhát kell tekinteni. Kettős hasznú fajtájú egyed vonatkozásában a kérelmező akkor jogosult az e rendelet szerinti támogatás igénybevételére, ha az adott egyedre anyatehén-támogatás jogcímen még nem vett igénybe támogatást. A Nébih 2017. február 1-jéig átadja a kincstár részére a tejtermelők referenciaállományára vonatkozó, ENAR-nyilvántartásban rögzített 2016. április 30-ai adatokat. A kincstár 2017. március 1-jéig postai úton tájékoztatja a tejtermelőket referenciaállomány-adatokról. A Nébih 2017. május 15-ig átadja a kincstárnak a tejtermelők tejhasznú tehénállományára vonatkozó, ENAR-nyilvántartásban rögzített 2017. április 30-ai adatokat. A tejtermelőknek a kifizetési kérelmet, valamint annak mellékleteit elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül 2017. május 31. és 2017. június 12. között, az erre szolgáló elektronikus felületen kell benyújtania a kincstárhoz. A benyújtásra vonatkozó határidő jogvesztő. Egy tejtermelő egy kifizetési kérelmet nyújthat be. Hiányosan benyújtott kifizetési kérelem esetén a kincstár nyolcnapos határidő tűzésével hi-

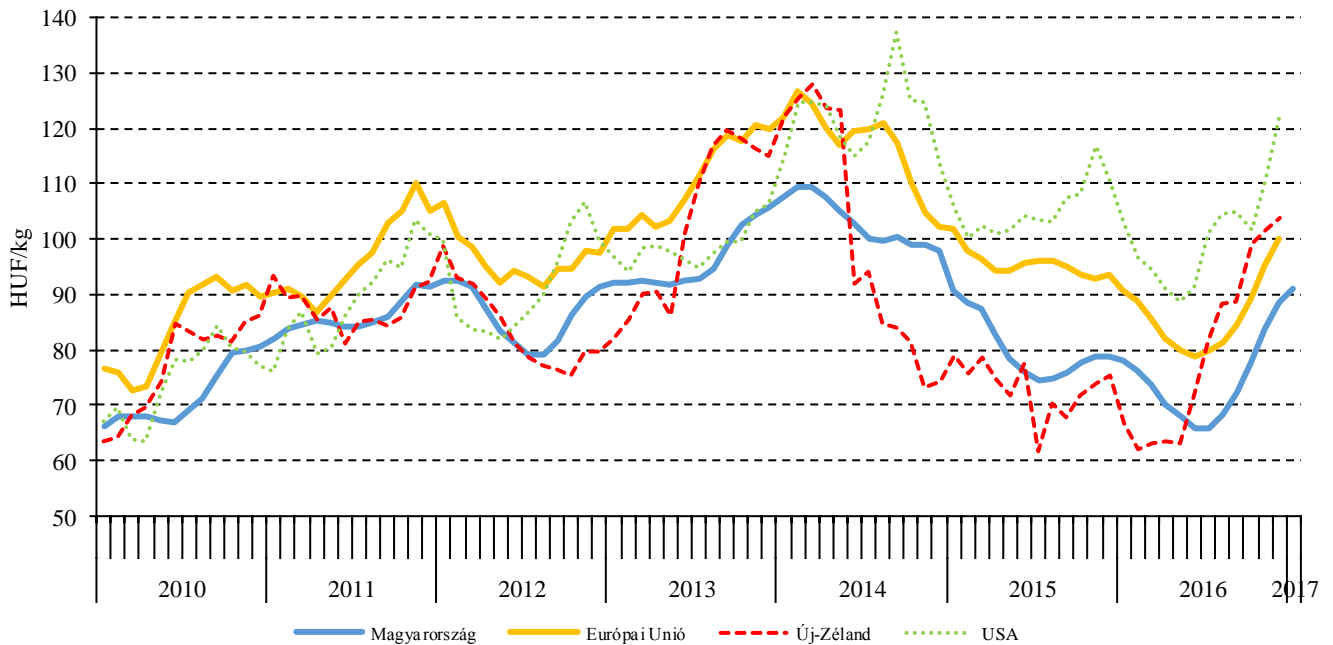
ánypótlásra szólítja fel a kérelmezőt. A kincstár az összes támogatásra jogosult kifizetési kérelem lezárását követően a tejhasznú tehénállományra vonatkozó adatok alapján – figyelemmel a többlettámogatásra – kiszámítja az egységnyi támogatás mértékét. Az a tejtermelő, aki tejtermelői csoport vagy tejtermelői szervezet tagja, vagy a tej- és tejtermékágazatban működő tejtermelői szervezet vagy társulás tagja, a meghatározottnál 30 százalékkal magasabb egységnyi támogatásra jogosult. A kincstár a kifizetési kérelemről döntést hoz és – a szükséges forrás rendelkezésre állása esetén – 2017. augusztus 30-áig intézkedik a támogatás összegének a kérelmező ügyfél-nyilvántartási rendszerbe bejelentett kifizetési számlájára történő átutalásáról. A kincstár a jogosult kérelmezők 5 százalékánál helyszíni ellenőrzést végez. A kérelmezőnek az igényelt támogatás alapját képező állatállomány megállapítására alkalmas, a szarvasmarhafajok egyedeinek jelöléséről az ENAR-rendeletben meghatározott nyilvántartással kell rendelkeznie, továbbá eleget kell tennie állatjelölési, nyilvántartási és bejelentési kötelezettségeknek. A termelői csoportban vagy termelői szervezetben fennálló tagságot a kincstár a Földművelésügyi Minisztérium által nyilvántartott és átadott adatok alapján ellenőrzi. Ha a helyszíni ellenőrzés során az ügyfél nem igazolja a 2016. április 30-ai állatlétszám csökkenését vagy szinten tartását, akkor az adott kifizetési kérelem alapján igénybe vett támogatás teljes összege jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül.

- A Bizottság (EU) 2017/96 végrehajtási rendelete (2017. január 19.) szerint a sovány tejpor értékesítésére irányuló harmadik részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2017. január 17-én járt le – minimális eladási árat nem határoztak meg.
- A Bizottság (EU) 2017/231 végrehajtási rendelete (2017. február 9.) szerint a sovány tejpor értékesítésére irányuló negyedik részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2017. február 7-én járt le – minimális eladási árat nem határoztak meg.

Ábrák, táblázatok

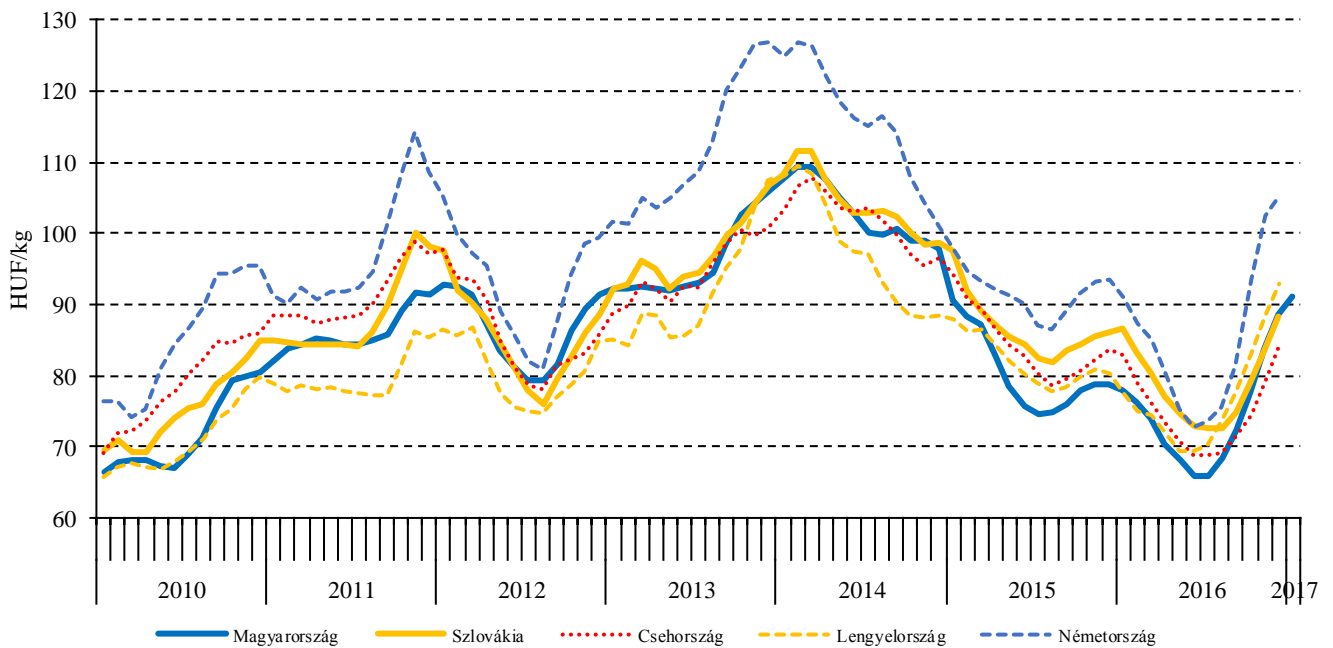
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2017)

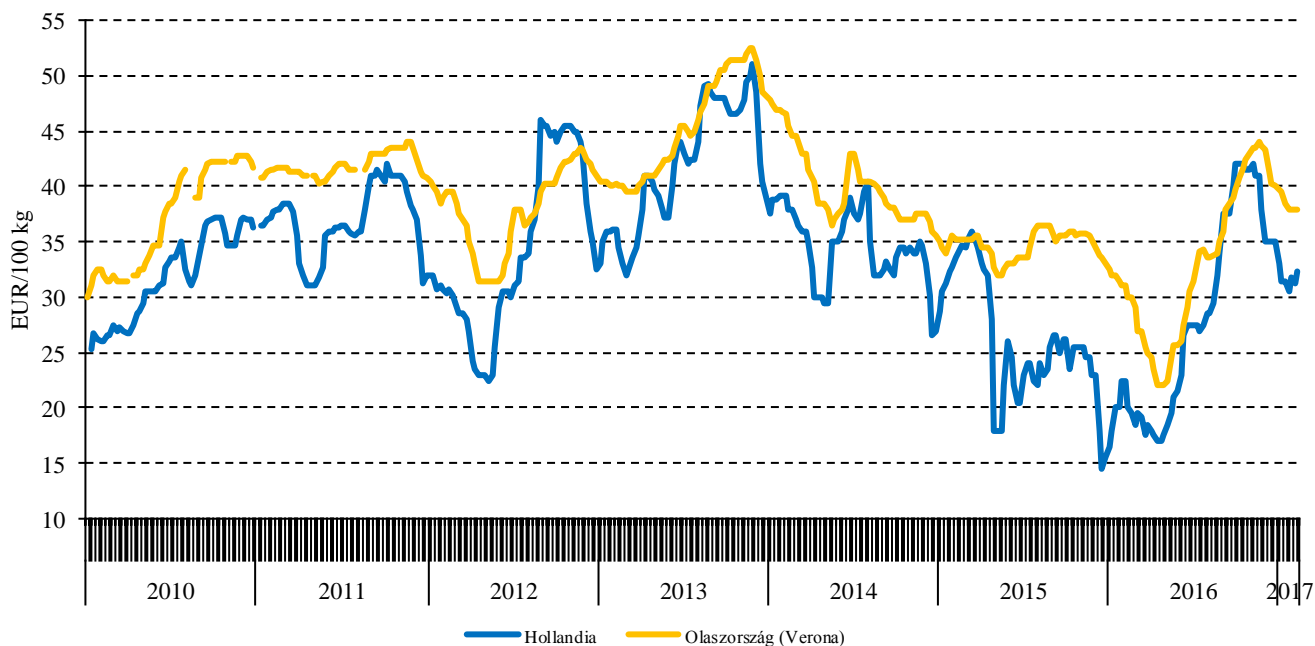
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2017)

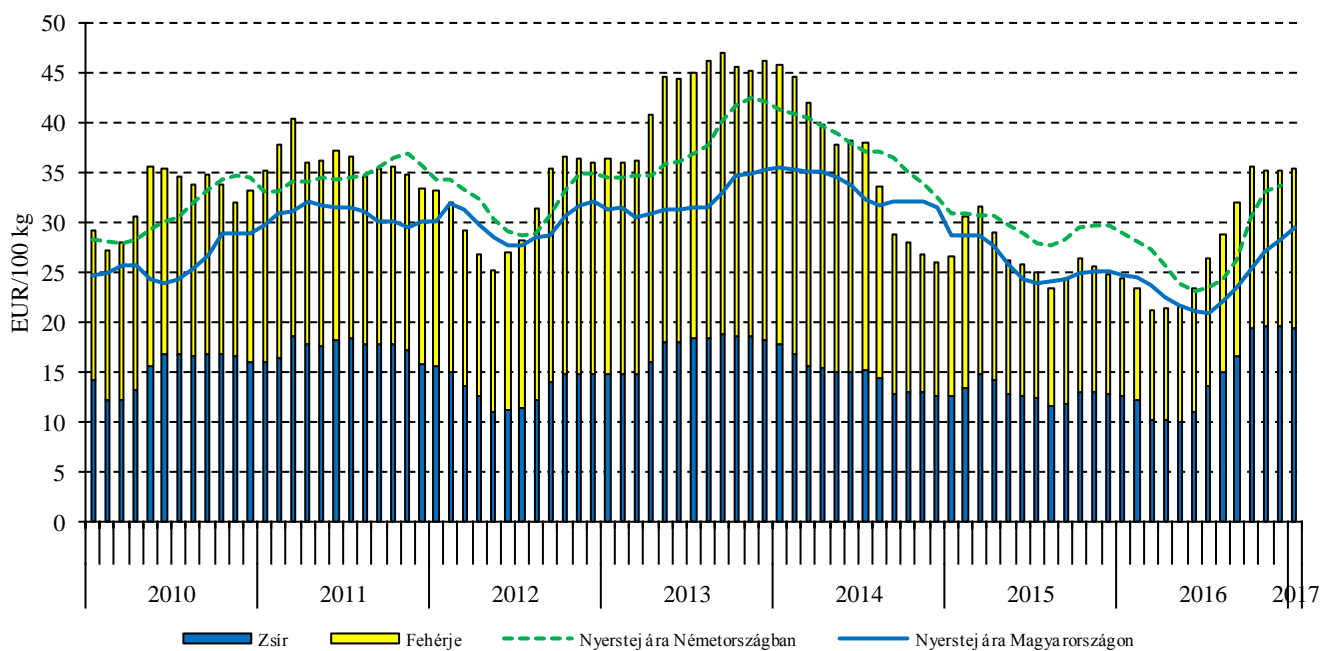
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2017)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2017)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	2016. I.	2016. XII.	2017. I.	2017. I./ 2016. I. (százalék)	2017. I./ 2016. XII. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	73,67	82,29	85,49	116,04	103,88
Felvásárlás (tonna)	98 247	97 397	101 311	103,12	104,02
Átlagár (HUF/kg)	77,91	88,65	91,22	117,09	102,91
Fehérje (százalék)	3,38	3,44	3,41	100,62	99,13
Zsír (százalék)	3,92	3,95	3,94	100,61	99,88

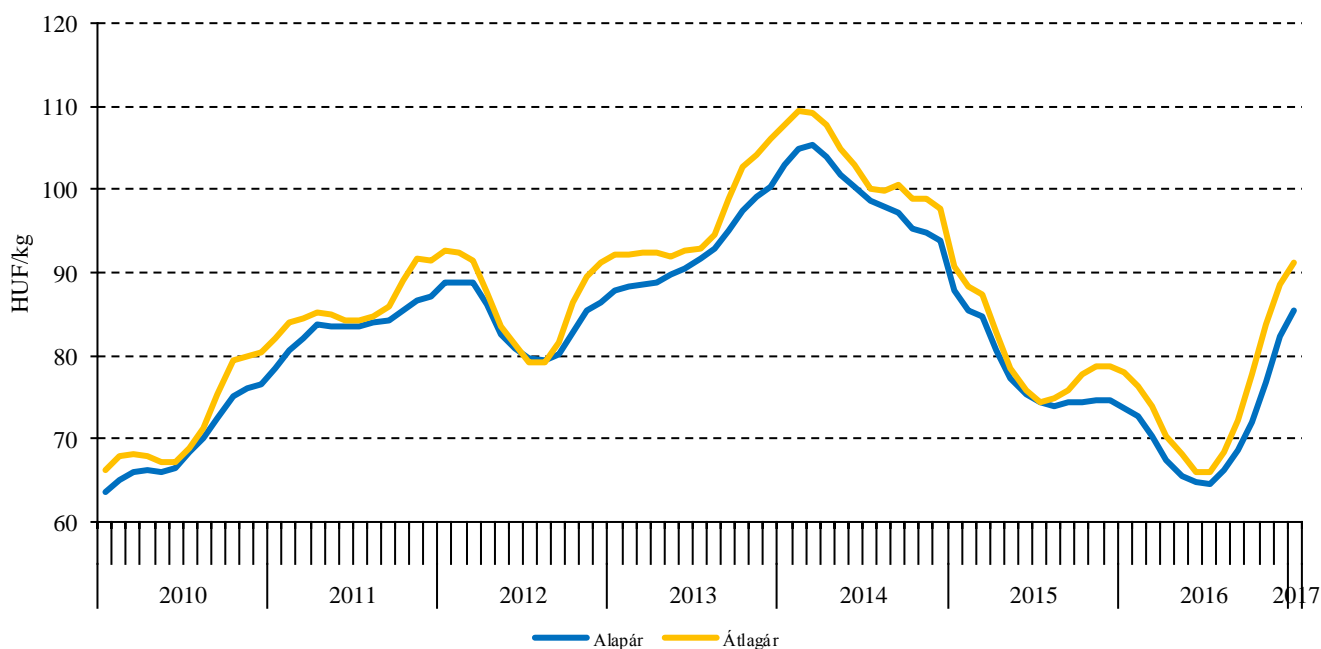
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2016. I.	2016. XII.	2017. I.	2017. I./ 2016. I. (százalék)	2017. I./ 2016. XII. (százalék)
Mennyiség (tonna)	15 443	10 427	12 517	81,06	120,04
Átlagár (HUF/kg)	73,94	104,67	102,80	139,05	98,22
Fehérje (százalék)	3,28	3,28	3,25	98,99	99,05
Zsír (százalék)	3,79	3,83	3,81	100,71	99,50

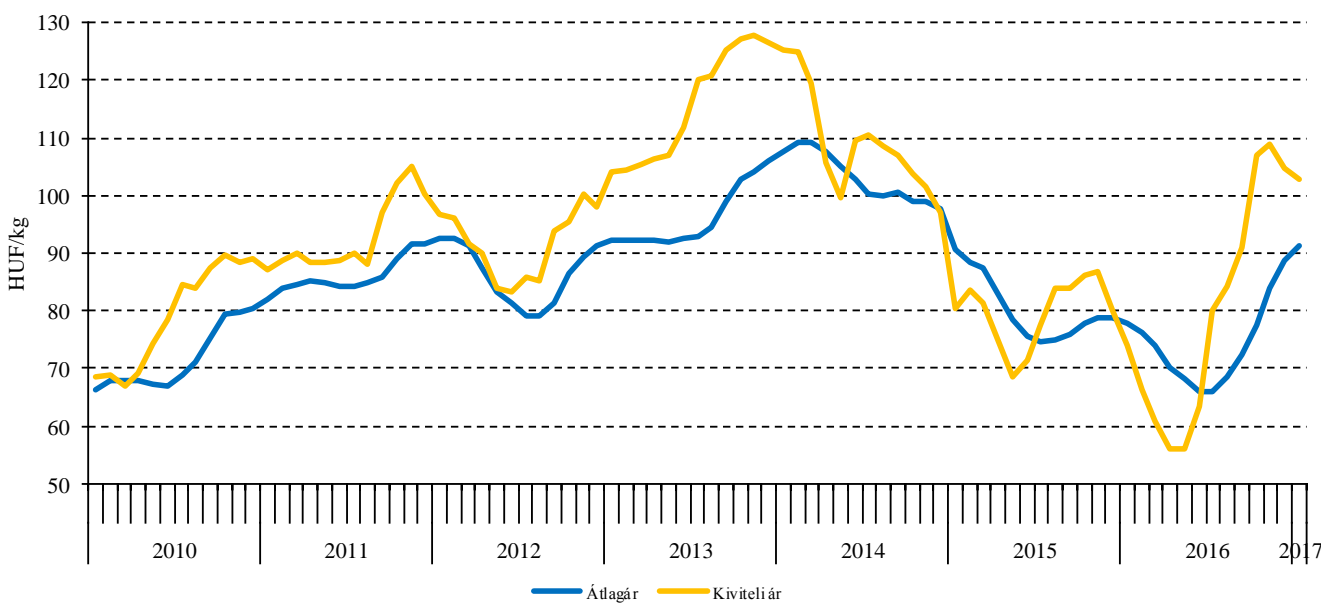
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2017)

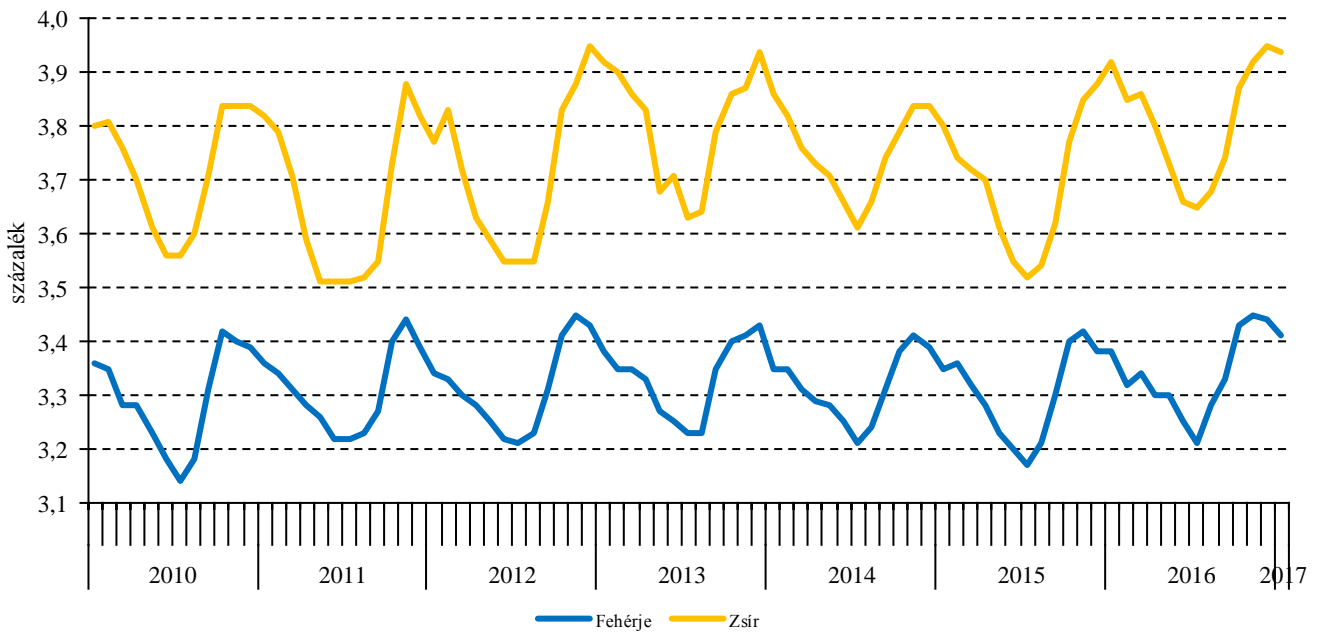

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2017)

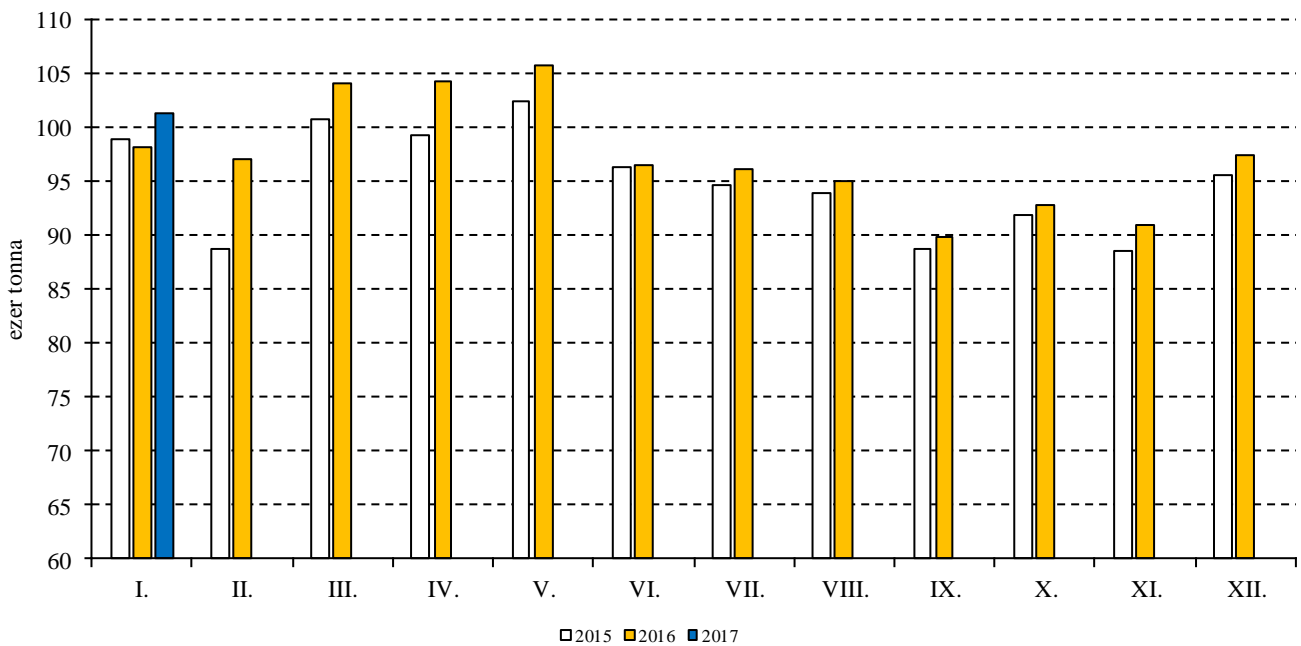

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2017)

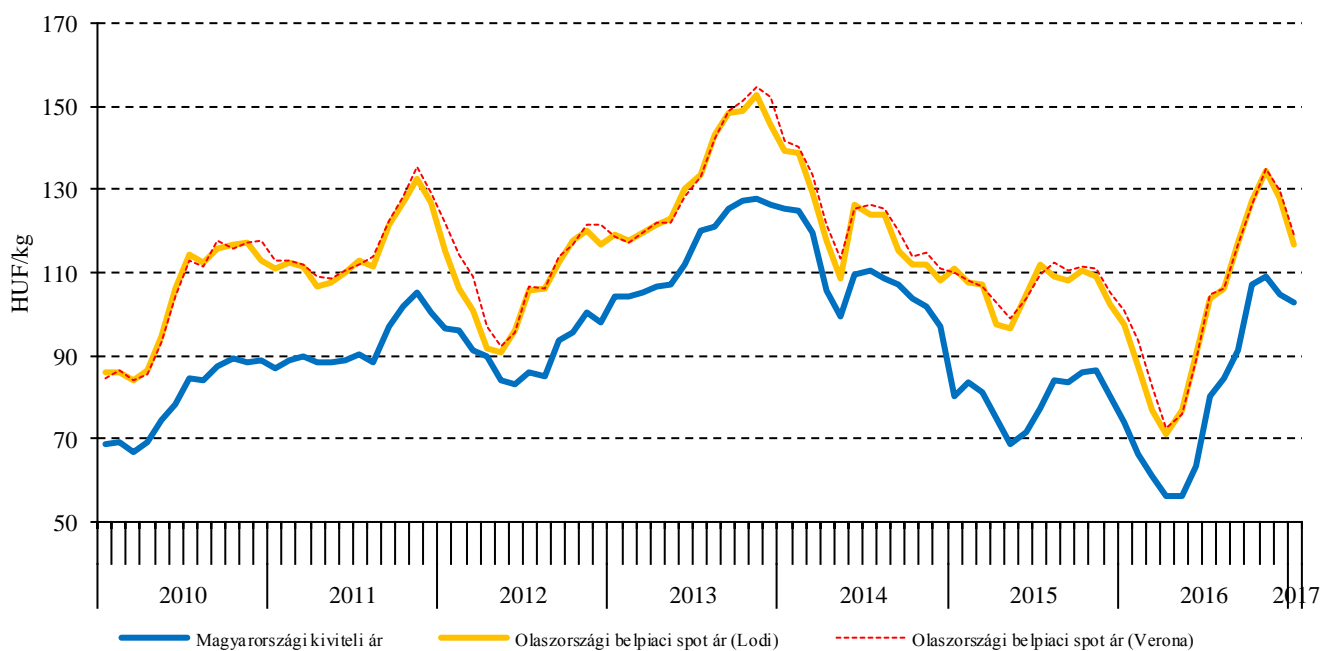
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2015-2017)

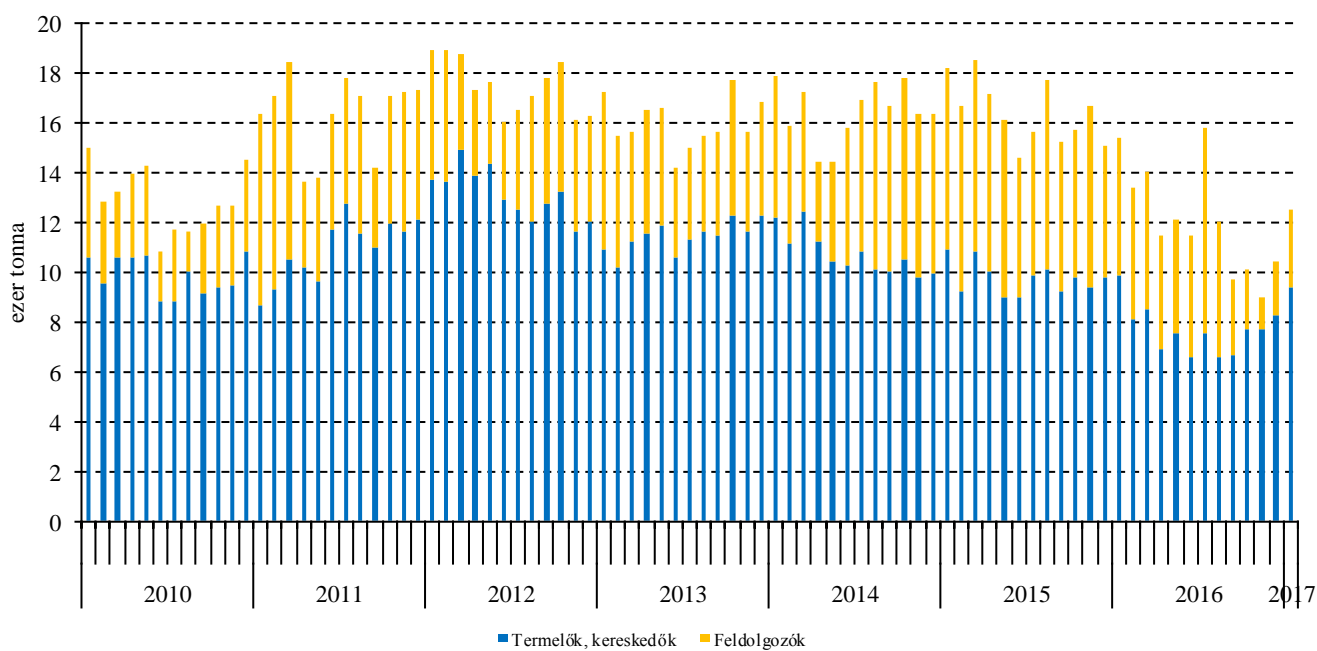
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2017. február 6-ig beérkezett adatok)

	2015. XII.		2016. XI.		2016. XII.		2016. XII./ 2015. XII. (százalék)	2016. XII./ 2016. XI. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	34,45	108,24	33,05	102,06	34,02	106,22	98,13	104,08
Belgium	27,41	86,12	33,68	104,01	35,97	112,30	130,40	107,97
Dánia	30,69	96,43	31,52 ^{c)}	97,34	33,63 ^{c)}	104,98	108,87	107,85
Egyesült Királyság	30,90	97,09	28,61	88,35	30,14	94,10	96,92	106,51
Finnország	38,51	121,00	37,96	117,22	37,68	117,64	97,22	100,36
Franciaország	31,74	99,72	32,35	99,90	32,72	102,16	102,45	102,26
Görögország	41,36	129,95	38,65	119,35	38,80	121,14	93,22	101,50
Hollandia	30,00	94,26	33,00	101,91	37,50	117,08	124,21	114,89
Írország	29,43	92,47	36,32	112,16	35,06 ^{a)}	109,46	118,37	97,59
Luxemburg	30,33	95,29	31,94	98,63	33,97	106,06	111,30	107,53
Németország	29,75	93,47	33,14	102,34	33,67	105,12	112,46	102,72
Olaszország	34,75	109,18	31,99	98,79	34,34	107,22	98,20	108,53
Portugália	28,71	90,20	28,05	86,62	29,26	91,35	101,27	105,46
Spanyolország	30,10	94,57	30,39	93,85	30,39	94,88	100,33	101,10
Svédország	32,98	103,62	33,07	102,12	34,79	108,62	104,83	106,37
Ciprus	58,13	182,64	56,81	175,43	57,33	178,99	98,00	102,03
Csehország	26,70	83,89	25,68	79,30	27,02	84,36	100,56	106,38
Észtország	23,44	73,65	29,61	91,44	32,34	100,97	137,09	110,42
Lengyelország	27,39	86,06	29,62	91,47	30,67	95,76	111,27	104,69
Lettország	21,96	69,00	28,26	87,27	30,41	94,95	137,61	108,80
Litvánia	22,14	69,56	28,88	89,18	29,91	93,38	134,24	104,71
Magyarország	25,02	78,68	27,14	83,77	28,39	88,65	112,67	105,83
Málta	47,95	150,66	47,51	146,71	46,46	145,06	96,28	98,88
Szlovákia	27,43	86,18	27,05	83,53	28,29	88,33	102,49	105,75
Szlovénia	28,33	89,01	27,35	84,46	28,18	87,98	98,84	104,17
Bulgária	28,85	90,64	29,85	92,18	30,66	95,73	105,62	103,85
Románia	27,01	84,86	29,35	90,64	30,46	95,10	112,07	104,92
Horvátország	31,92	100,29	30,71	94,84	31,30	97,72	97,44	103,04
EU-28	30,49	95,80	31,86	98,39	33,05	103,19	107,71	104,88

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. XII.		2016. XI.		2016. XII.		2016. XII./ 2015. XII. (százalék)	2016. XII./ 2016. XI. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	20,64	77,79	26,57	83,62	27,40	87,34	132,79	103,12
Brazília	24,27	76,49	36,12	111,21	35,60	110,87	146,69	98,57
Japán	76,91	241,48	88,34	272,77	84,08	262,36	109,31	95,17
Svájc	58,12	182,50	57,66	178,09	–	–	–	–
Új-Zéland	24,03	75,49	32,96	101,78	33,23	103,76	138,29	100,82
USA	35,11	110,36	35,98	111,17	39,36	122,75	112,11	109,41

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. XII.	2016. XI.	2016. XII.	EUR/100 kg	
					2016. XII./ 2015. XII. (százalék)	2016. XII./ 2016. XI. (százalék)
Belgium	Milcobel	26,39	33,51	36,02	136,49	107,49
Németország	Müller (Leppersdorf)	27,86	31,57	31,82	114,21	100,79
Németország	DMK	27,17	29,35	30,34	111,67	103,37
Dánia	Arla Foods	28,54	29,69	31,67	110,97	106,67
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	37,77	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	30,47	30,66	32,12	105,42	104,76
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	30,63	32,50	32,37	105,68	99,60
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	31,14	31,33	31,83	102,22	101,60
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	32,32	30,40	31,28	96,78	102,89
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	33,87	28,74	31,05	91,67	108,04
Nagy-Britannia	First Milk	27,05	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	29,15	30,59	–	104,94
Írország	Glanbia	23,99	28,95	29,89	124,59	103,25
Írország	Kerry Agribusiness	25,56	29,19	29,14	114,01	99,83
Olaszország	Granarolo (North)	38,29	36,35	36,35	94,93	100,00
Hollandia	DOC Cheese	26,17	29,51	30,51	116,58	103,39
Hollandia	FrieslancCampina	29,17	32,02	36,39	124,75	113,65
EU átlag	–	29,77	30,86	32,09	107,79	103,99

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. I.	2016. XII.	2017. I.	HUF/liter	
				2017. I./ 2016. I. (százalék)	2017. I./ 2016. XII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	126,36	134,55	137,62	108,91	102,28
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	138,11	153,59	154,65	111,98	100,69
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	145,55	160,38	161,65	111,06	100,79
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	113,12	136,04	136,15	120,36	100,08

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. I.	2016. XII.	2017. I.	HUF/kg	
				2017. I./ 2016. I. (százalék)	2017. I./ 2016. XII. (százalék)
Adagolt vaj	1 290,70	1 381,30	1 360,87	105,44	98,52
Natúr vajkrém	809,37	854,65	847,48	104,71	99,16
Tehéntúró	576,34	600,51	607,25	105,36	101,12
Tejföl	364,90	399,39	398,74	109,27	99,84
Natúr joghurt	229,80	242,49	231,89	100,91	95,63
Gyümölcsös joghurt	331,71	345,67	331,73	100,01	95,97
Kefir	230,81	234,75	237,77	103,02	101,29
Trappista sajt	976,71	1 175,41	1 181,36	120,95	100,51
Ömlesztett sajt	993,73	1 019,24	1 018,49	102,49	99,93

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-XI.		2016. I-XI.		2016. I-XI./2015. I-XI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	110 528	401 602	83 624	333 347	75,66	83,00
0402 Tej és tejszín ^{b)}	7 172	316	8 605	95	119,97	30,06
0403 Kefir, joghurt	42 866	2 645	50 521	3 947	117,86	149,22
0404 Tejsavó	7 458	31 615	7 327	31 997	98,24	101,21
0405 Vaj és vajkrém	6 915	711	7 316	969	105,79	136,33
0406 Sajt és túró	49 573	21 979	58 232	27 250	117,47	123,98

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-XI.		2016. I-XI.		2016. I-XI./2015. I-XI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	16 499 109	38 159 631	12 878 467	31 813 065	78,06	83,37
0402 Tej és tejszín ^{b)}	4 337 529	236 271	4 774 472	92 630	110,07	39,20
0403 Kefir, joghurt	13 080 328	958 232	14 785 632	1 346 768	113,04	140,55
0404 Tejsavó	3 243 720	6 053 827	2 828 293	9 804 231	87,19	161,95
0405 Vaj és vajkrém	7 095 372	595 354	7 547 055	803 773	106,37	135,01
0406 Sajt és túró	42 794 132	26 830 386	49 944 313	30 782 967	116,71	114,73
Összesen	87 050 189	72 833 702	92 758 232	74 643 434	106,56	102,48

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

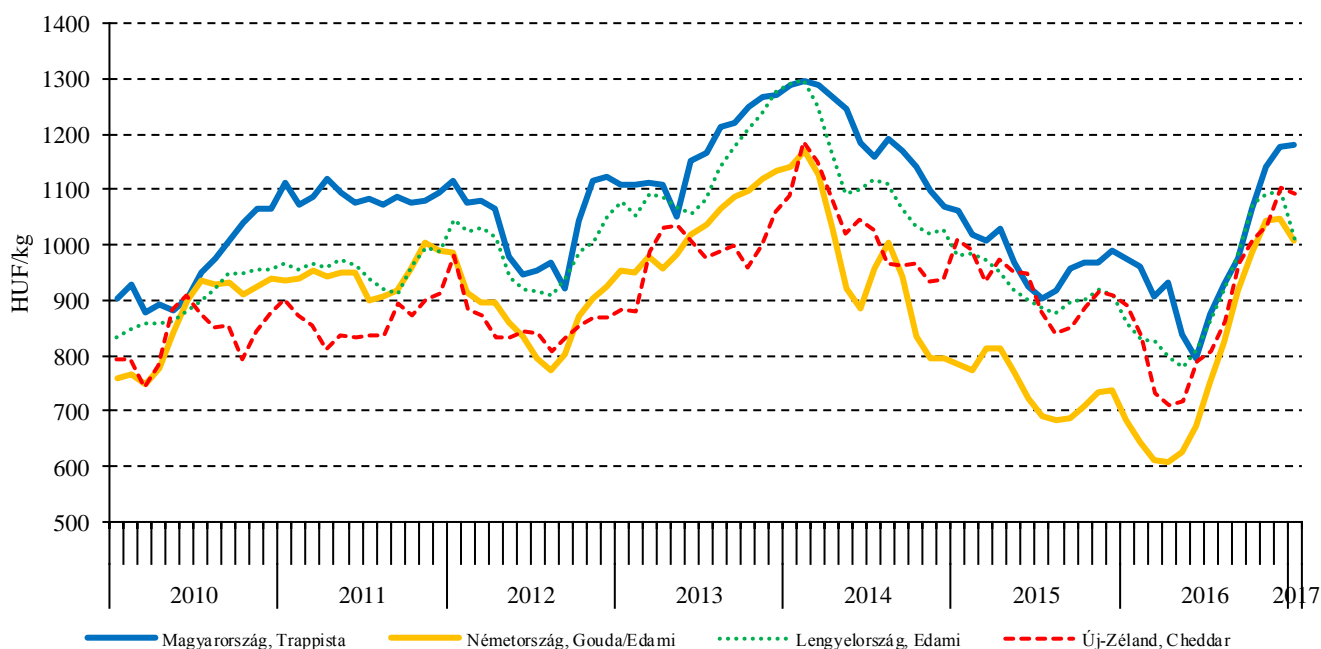
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-XI.		2016. I-XI.		2016. I-XI./2015. I-XI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	149,28	95,02	154,00	95,44	103,17	100,44
0402 Tej és tejszín ^{b)}	604,75	748,44	554,88	976,13	91,75	130,42
0403 Kefir, joghurt	305,15	362,31	292,66	341,24	95,91	94,19
0404 Tejsavó	434,93	191,49	386,04	306,41	88,76	160,02
0405 Vaj és vajkrém	1 026,04	837,60	1 031,59	829,44	100,54	99,03
0406 Sajt és túró	863,26	1 220,74	857,67	1 129,66	99,35	92,54

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

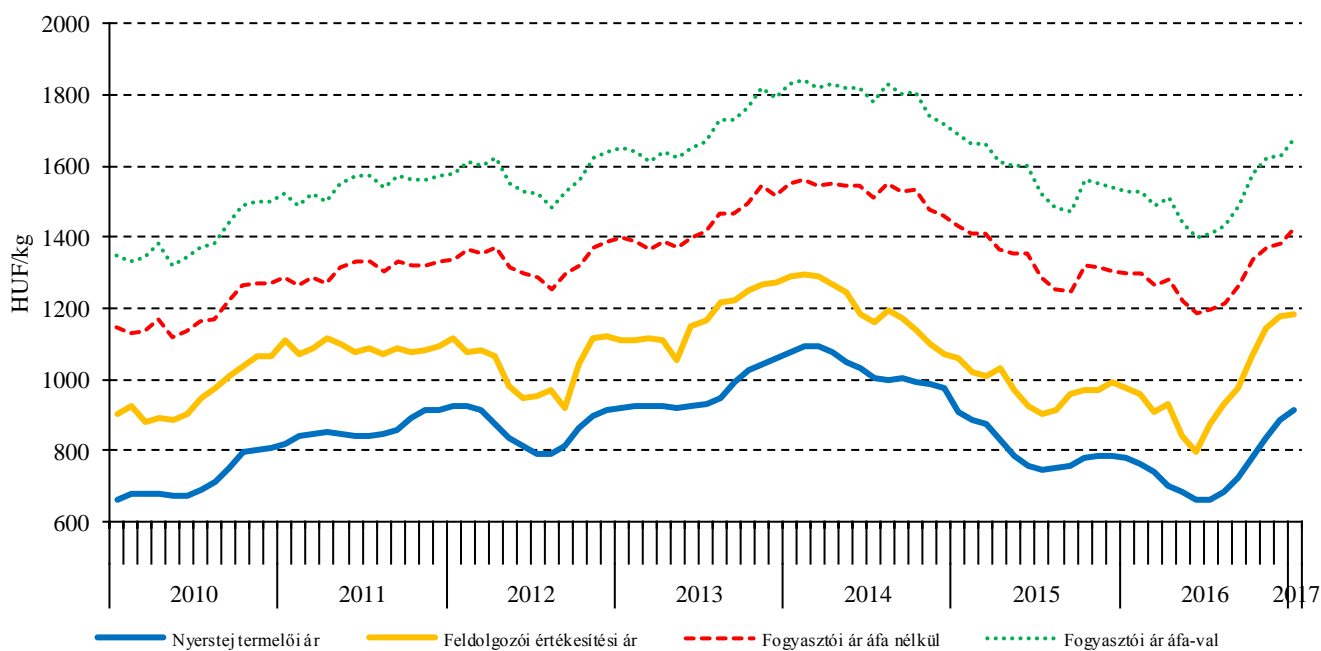
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

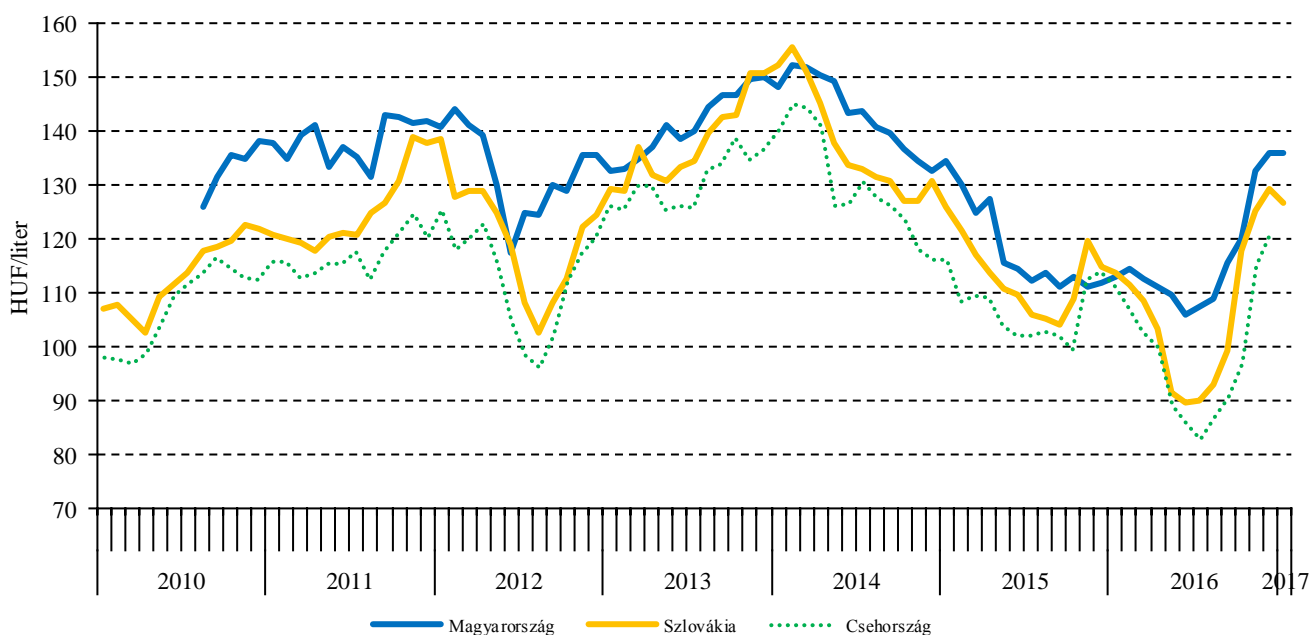
12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

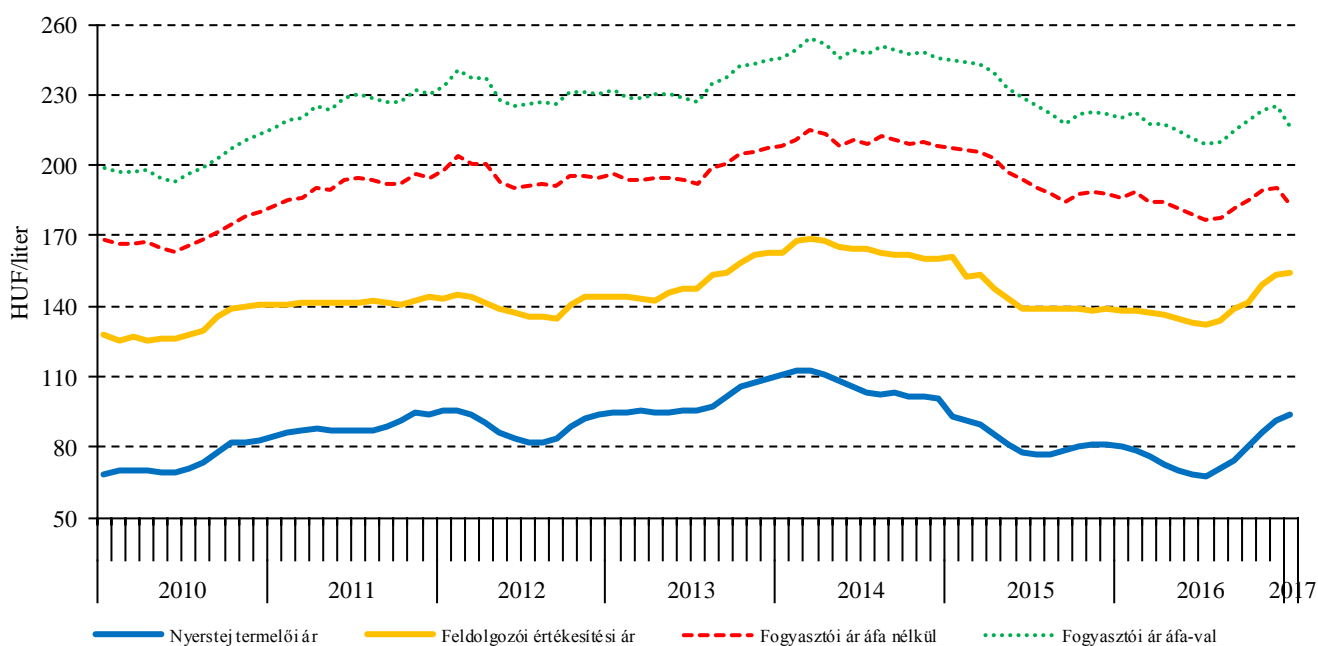
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

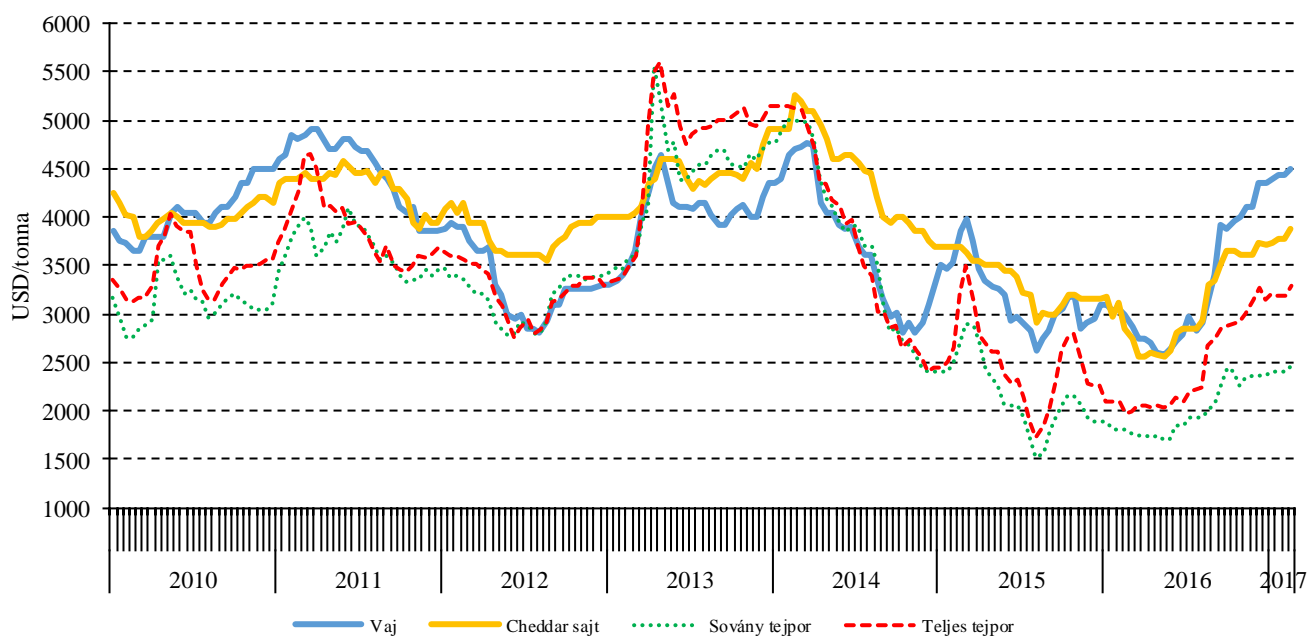

^{a)} 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

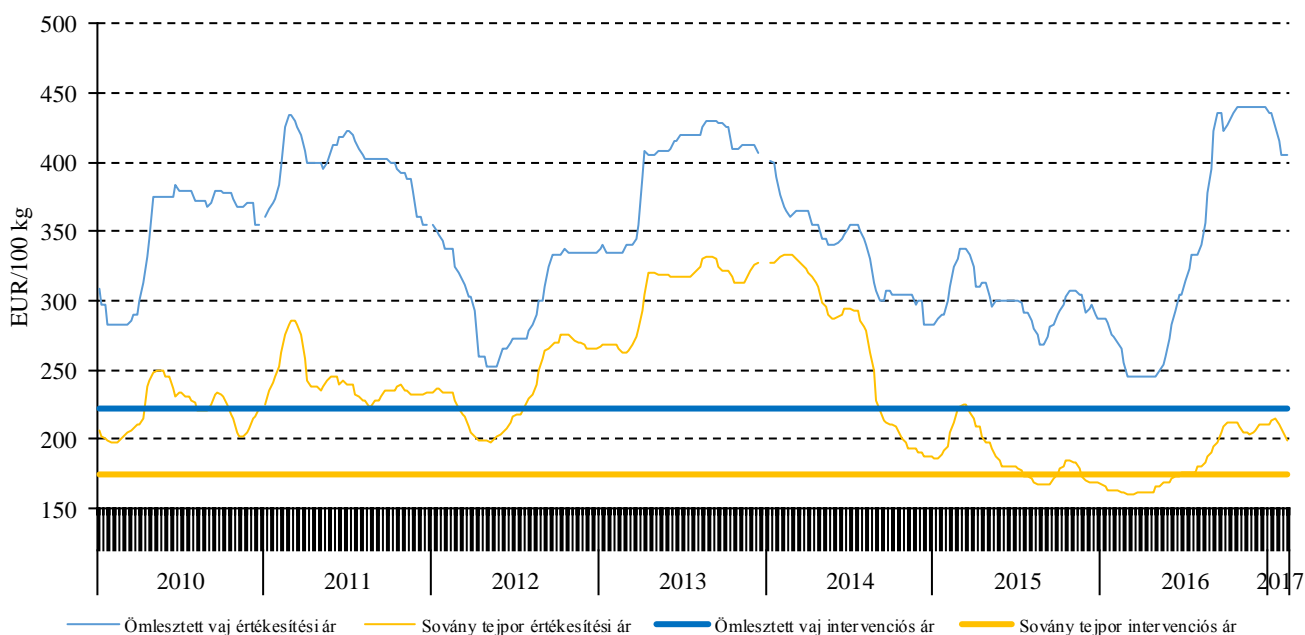

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztőrözött tejre vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világgpiaci^{a)} értékesítési ára (2010-2017)

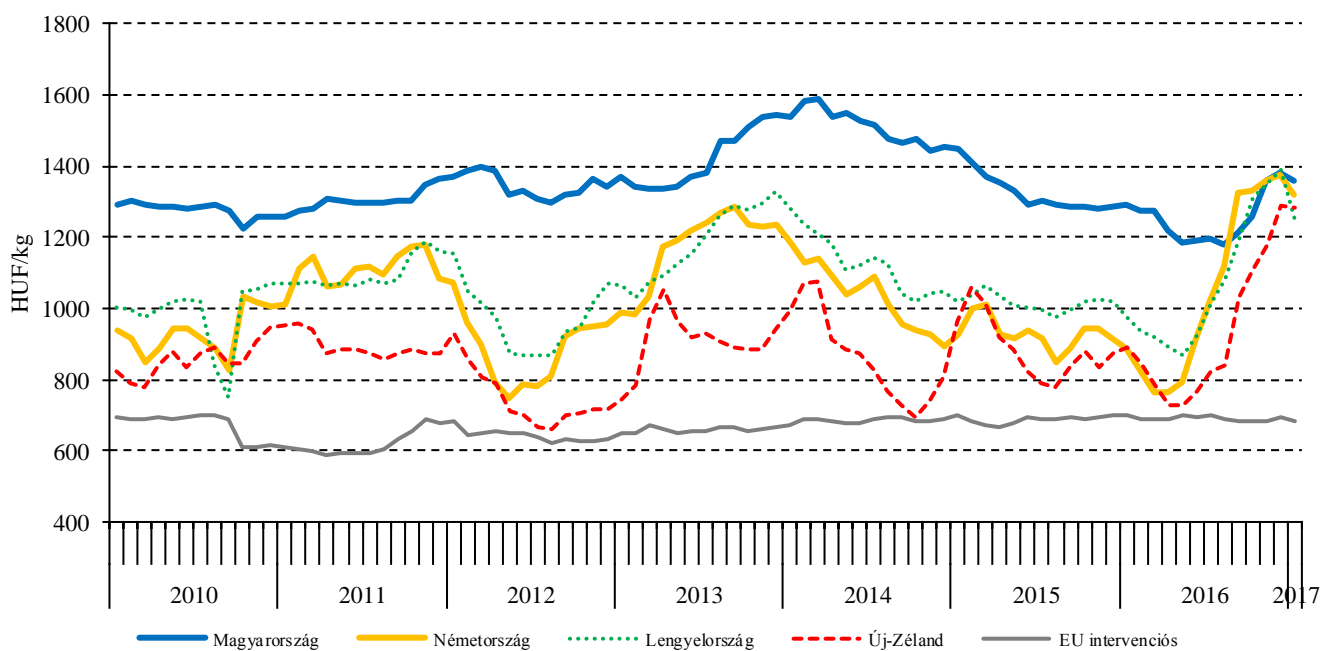
^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2017)

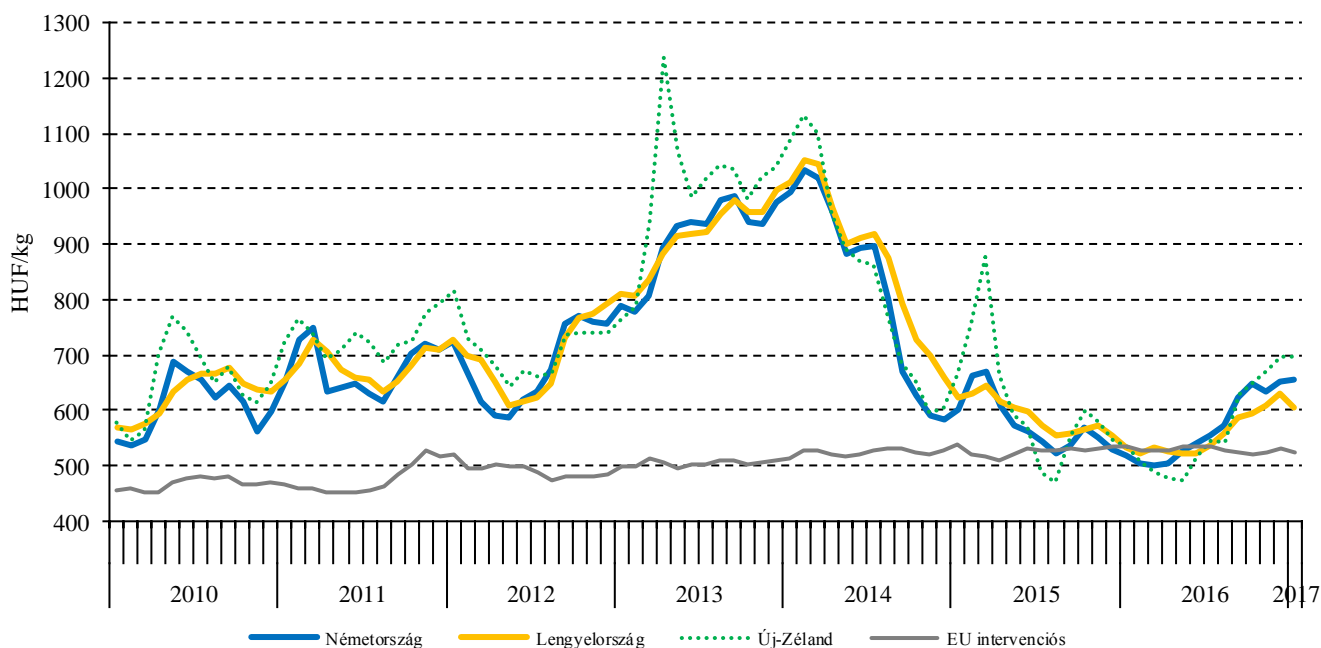
Forrás: Hannoveri árutózsde, Kempteni árutózsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

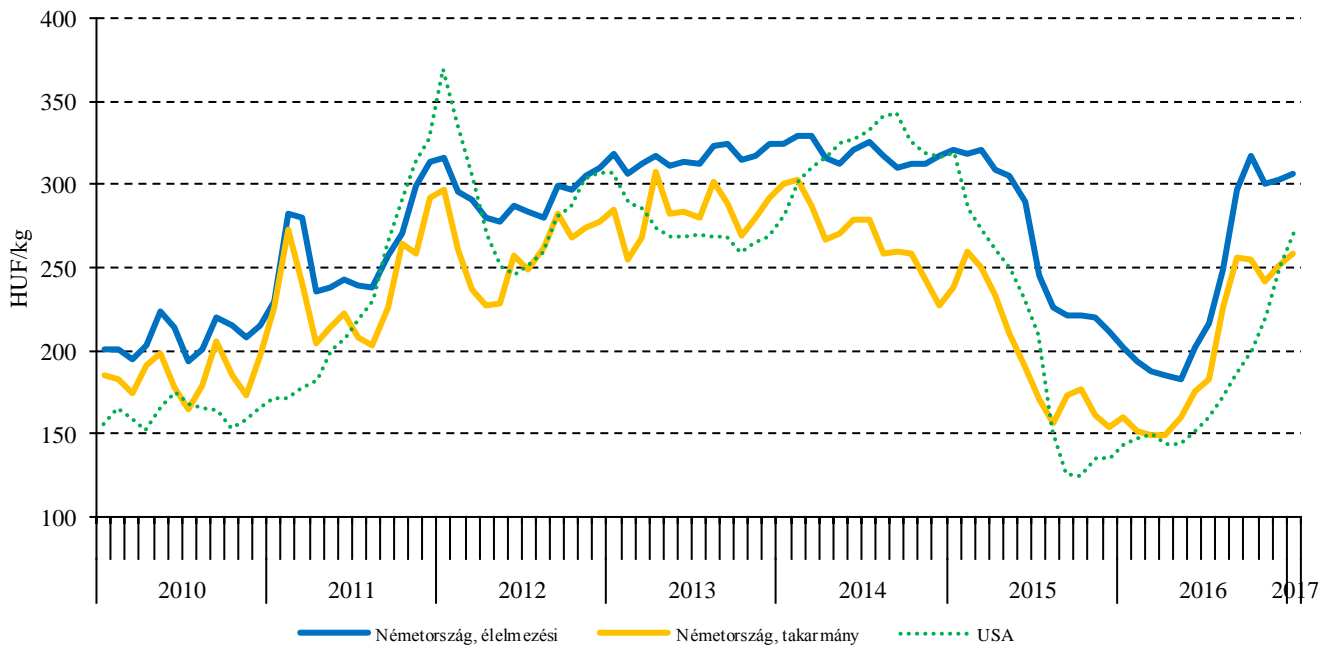
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

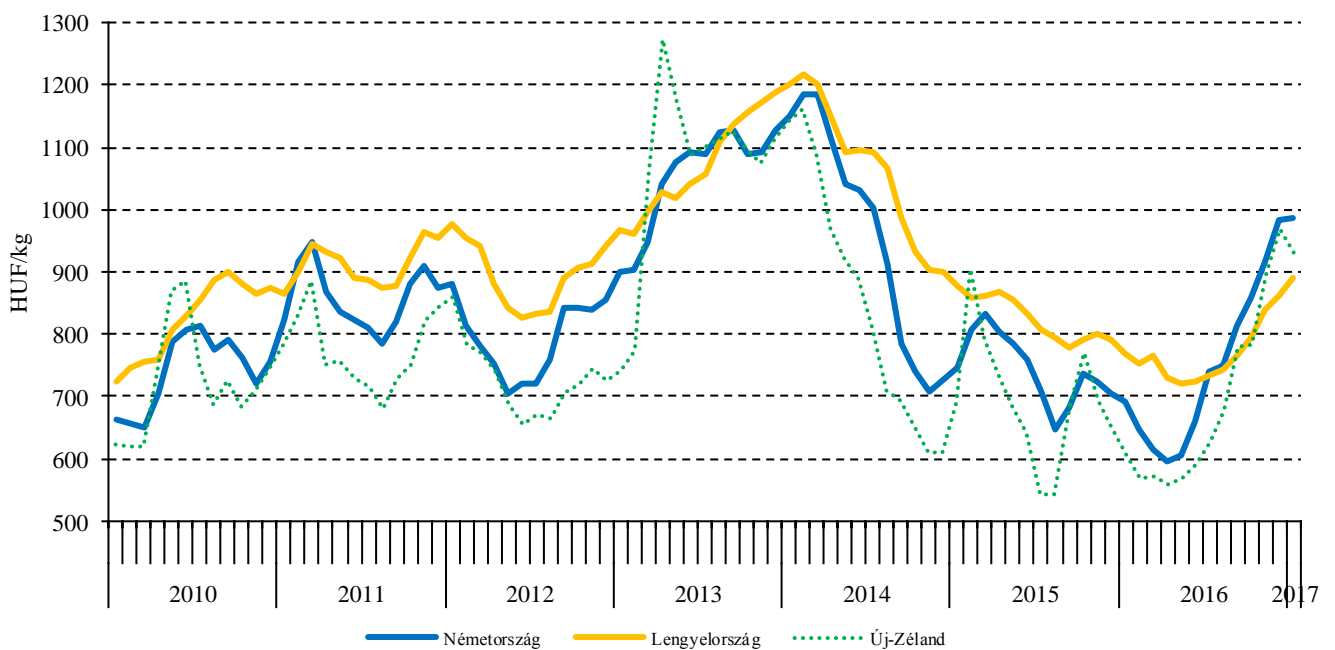
Forrás: ZMP, Kempeni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

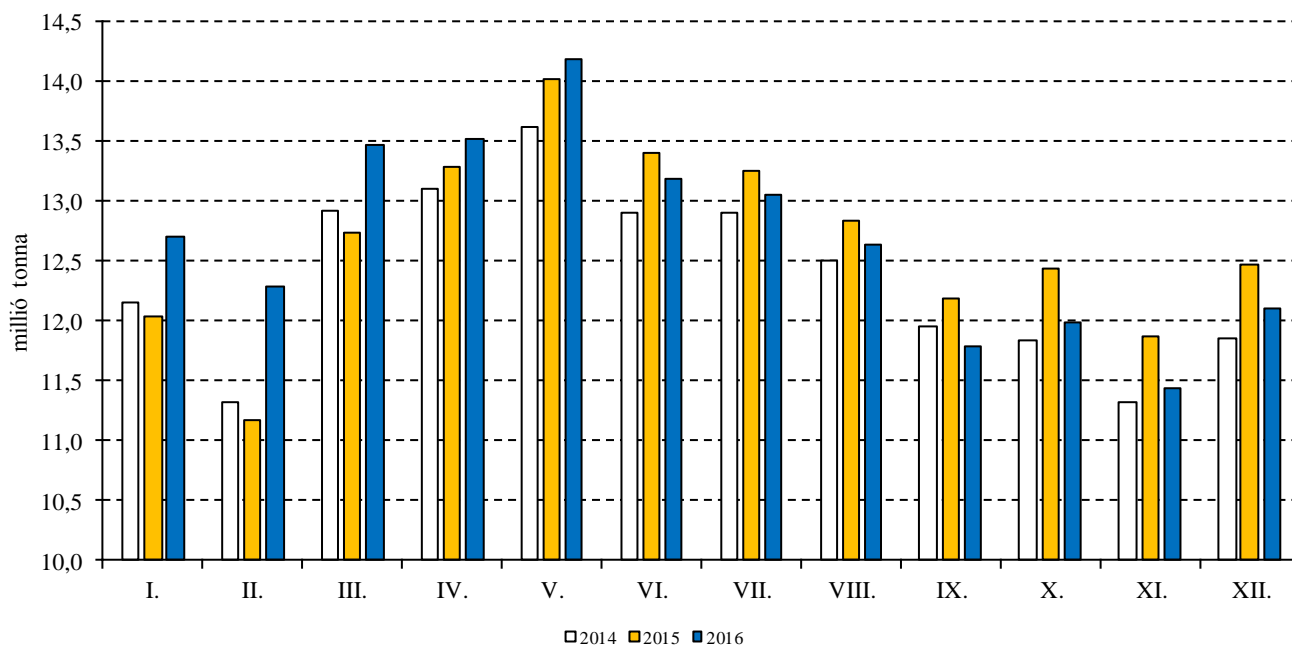
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

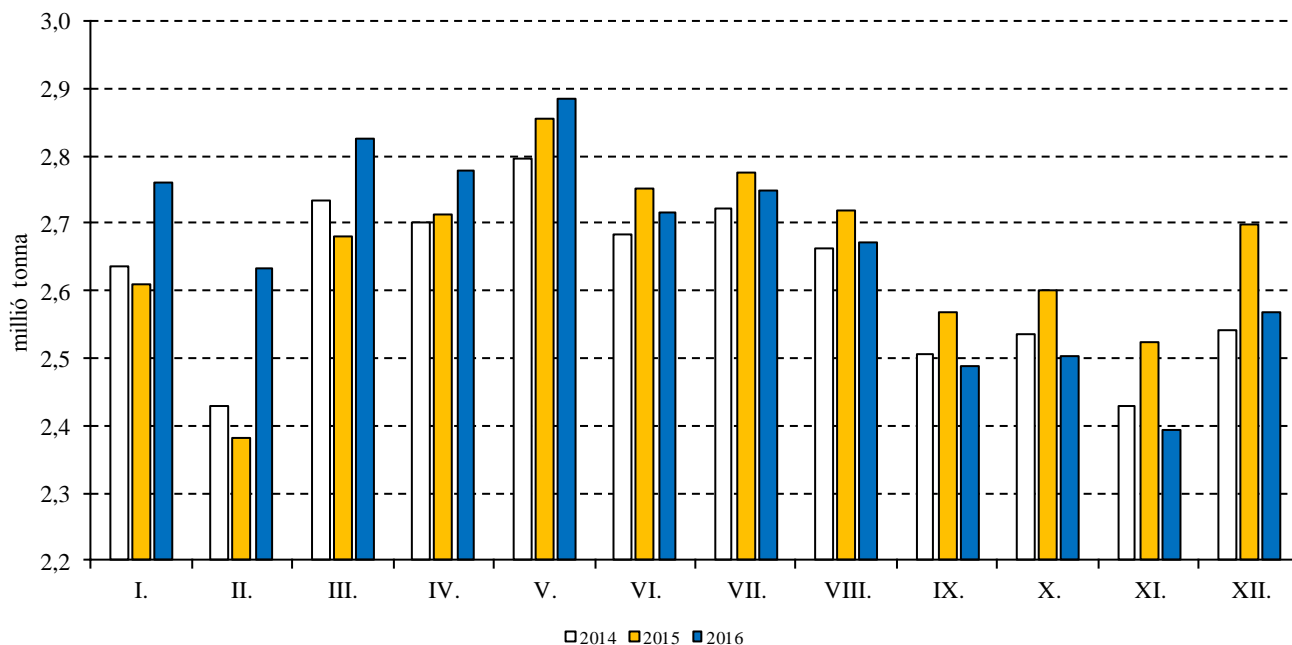
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

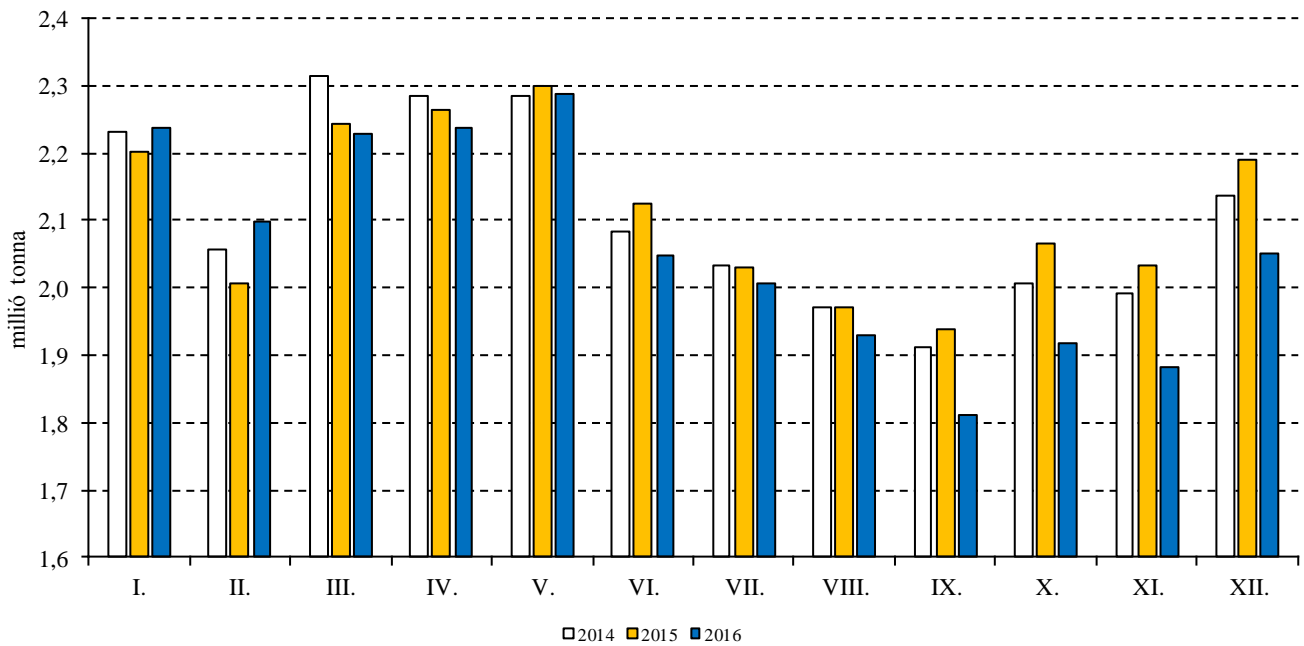
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

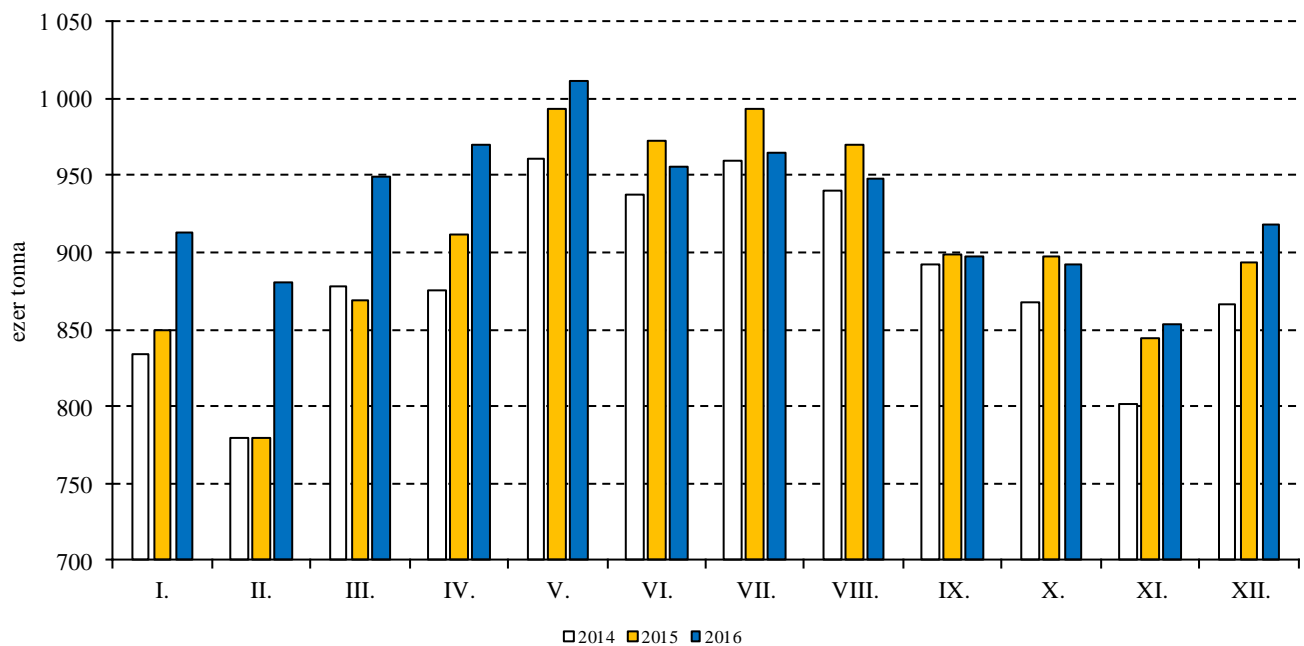
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

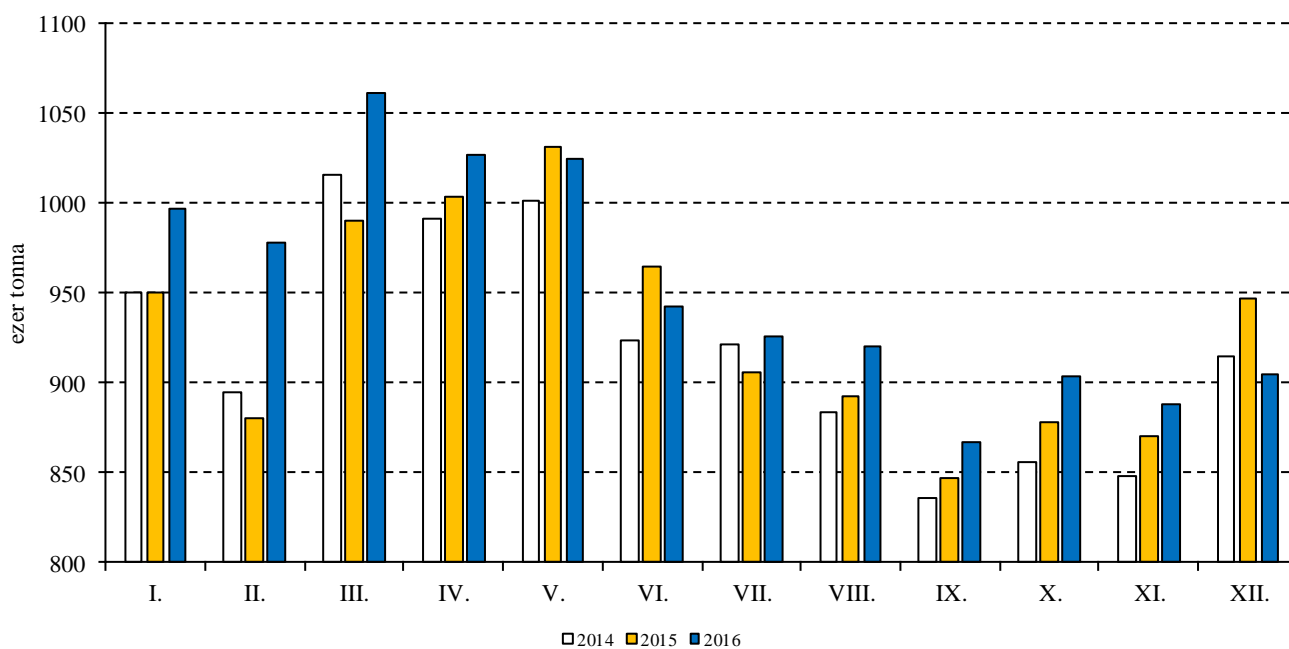
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

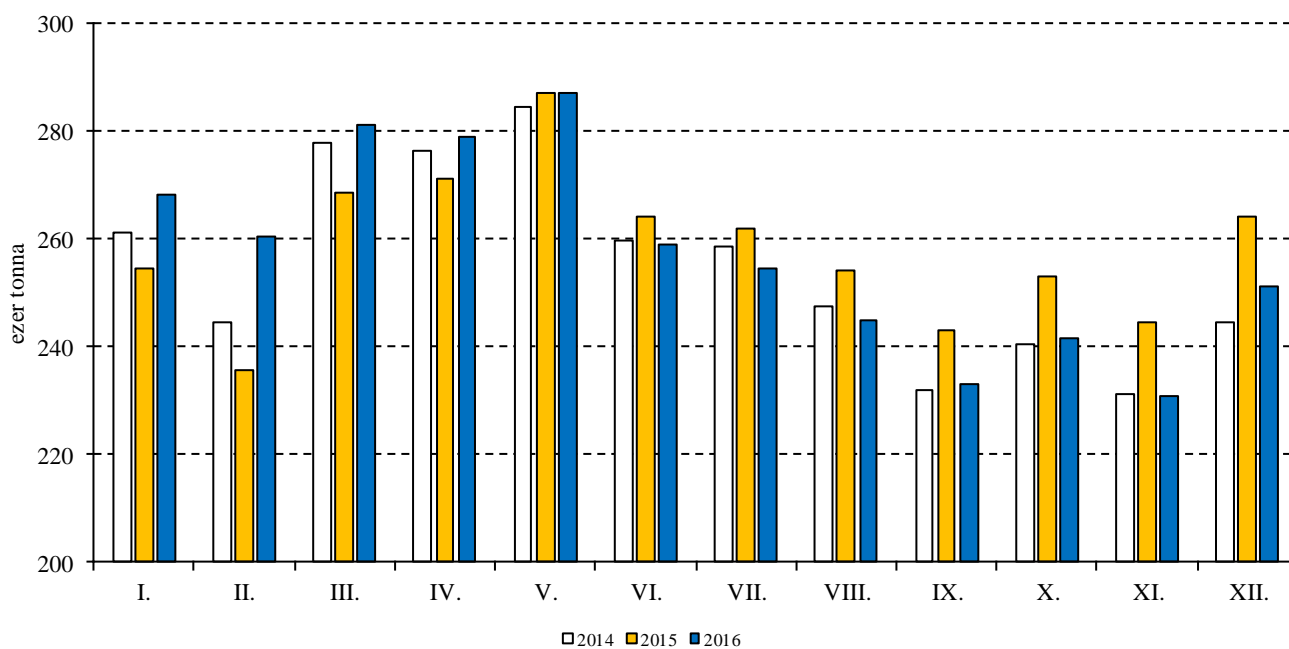
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

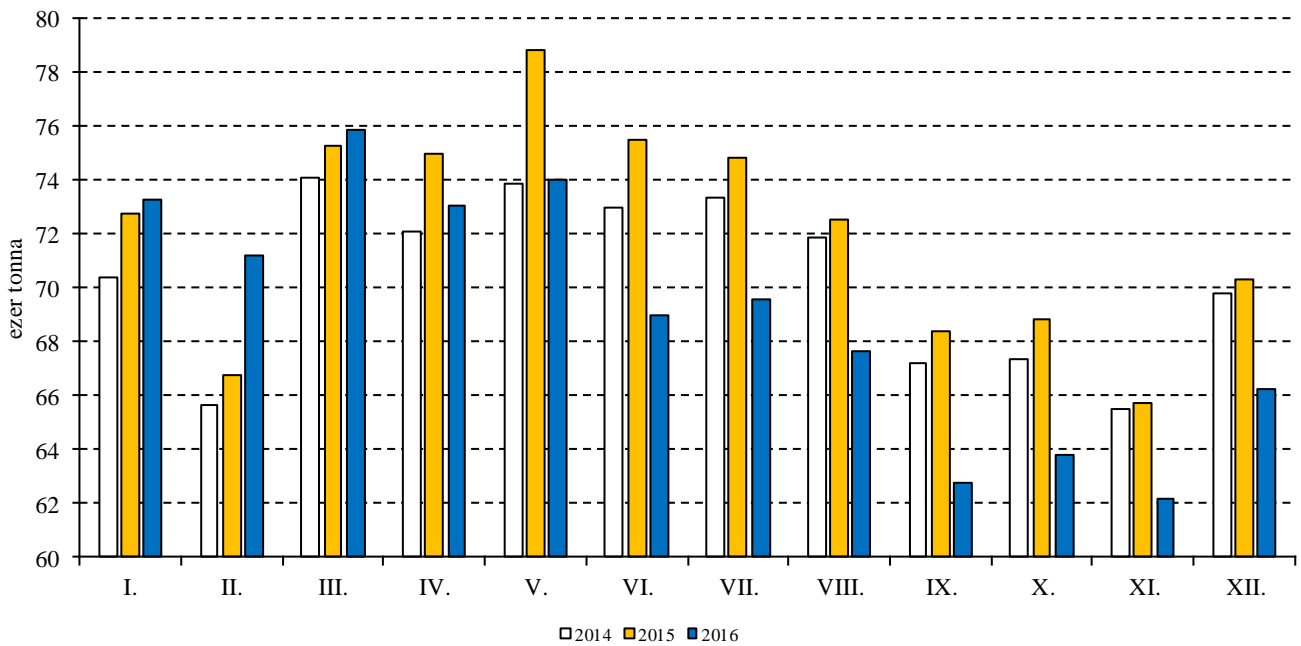
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

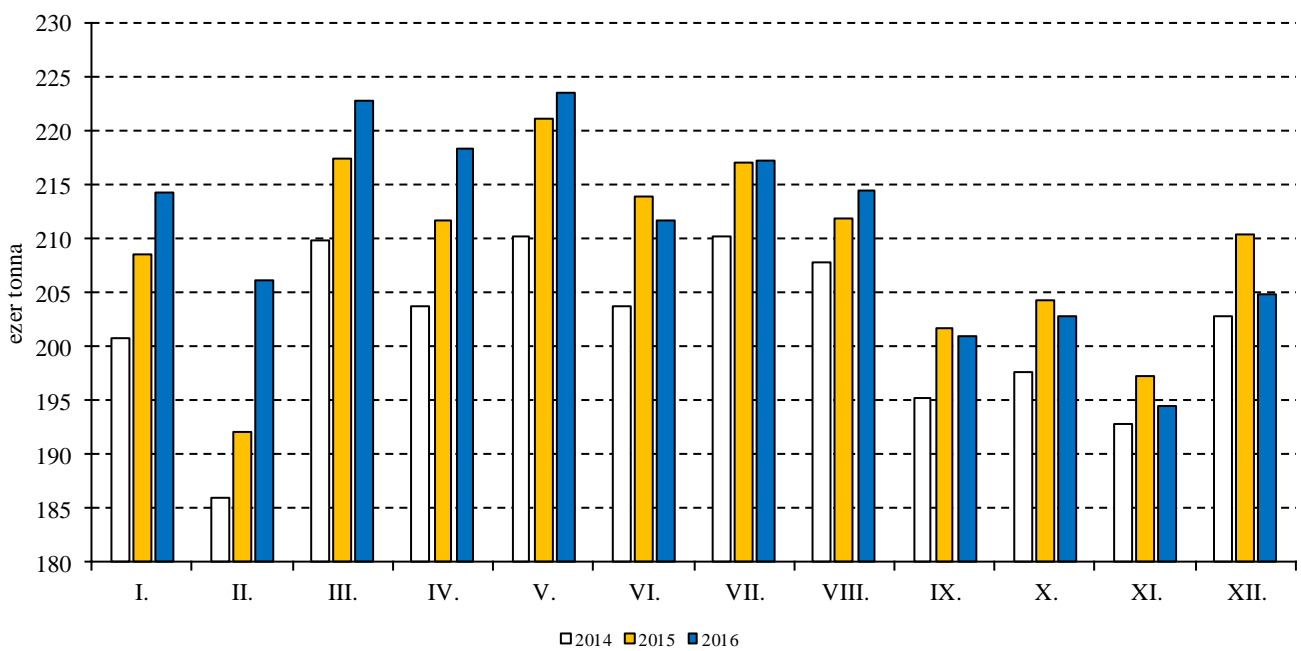
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

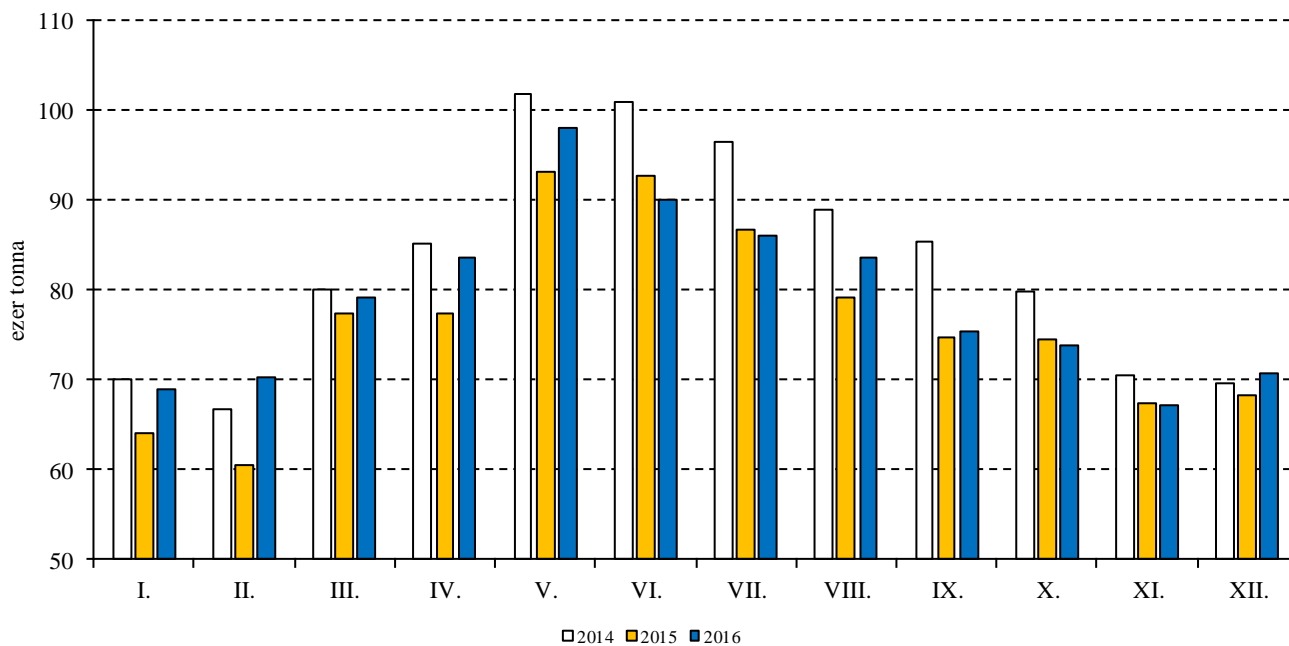
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

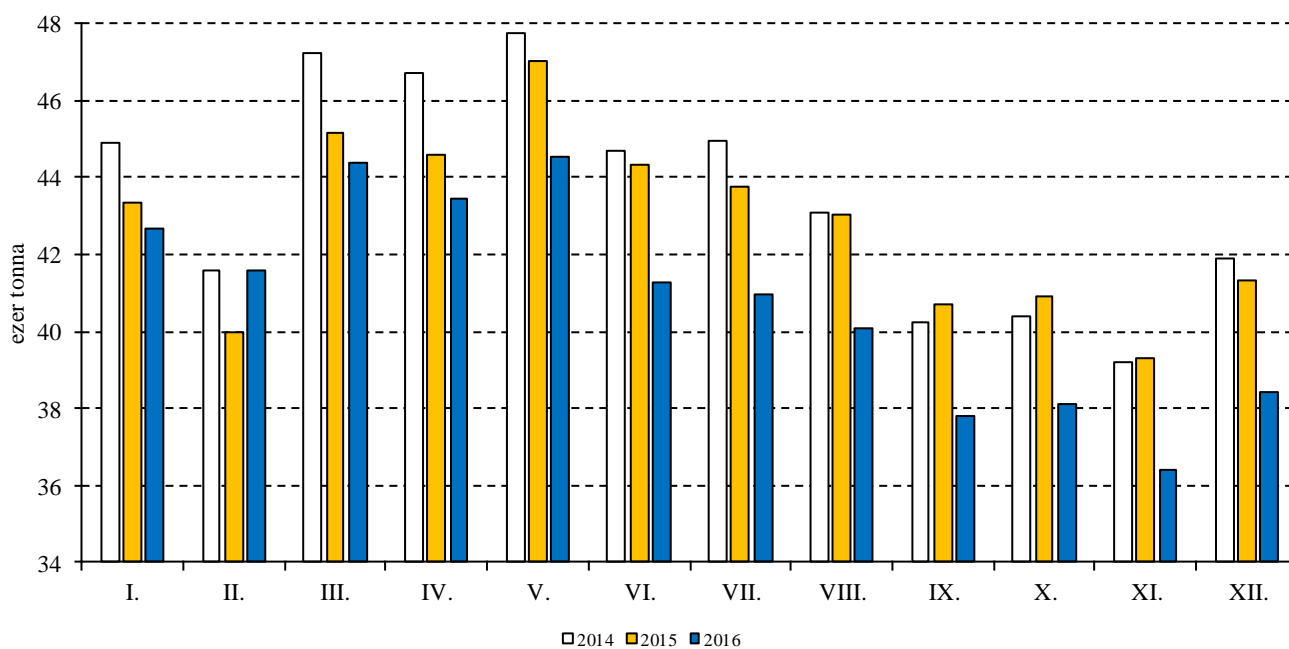
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: INSSE

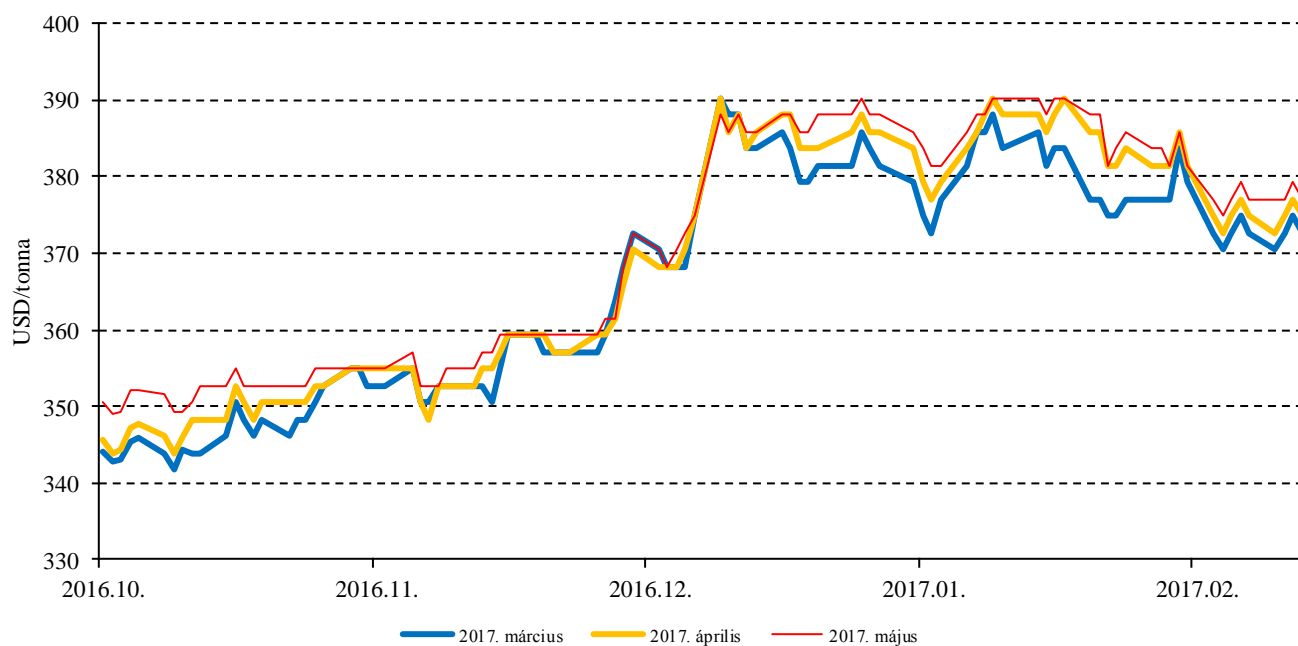
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: DZS

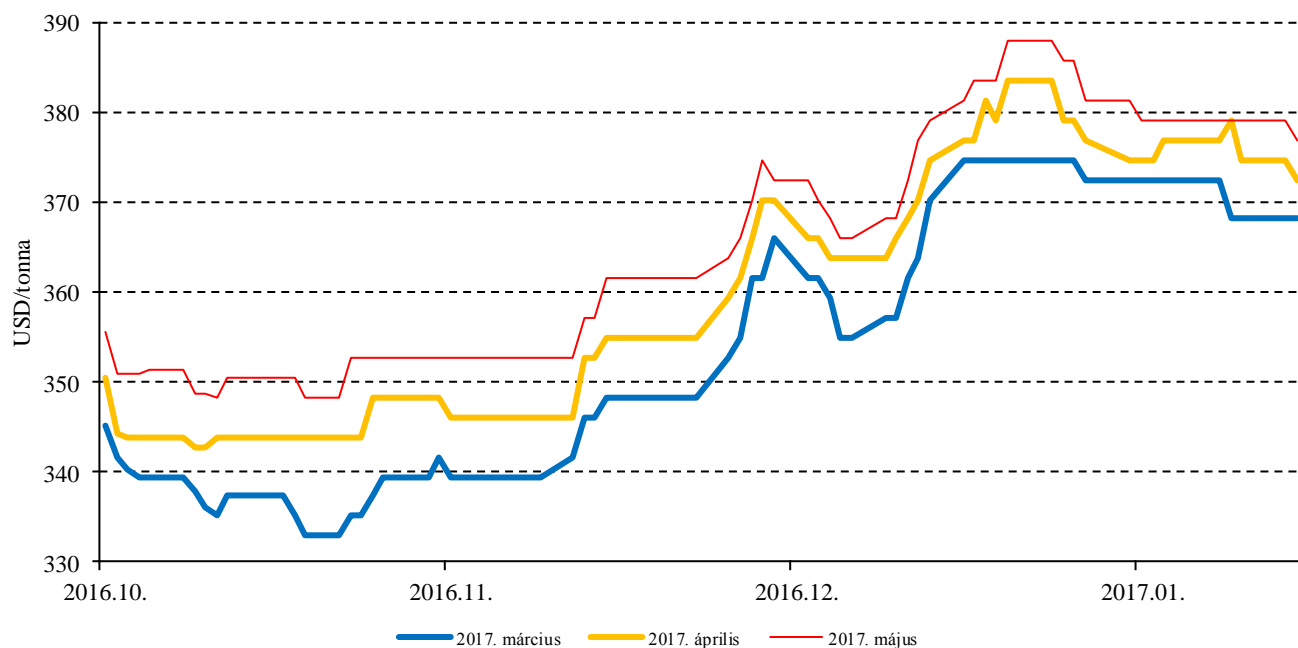
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

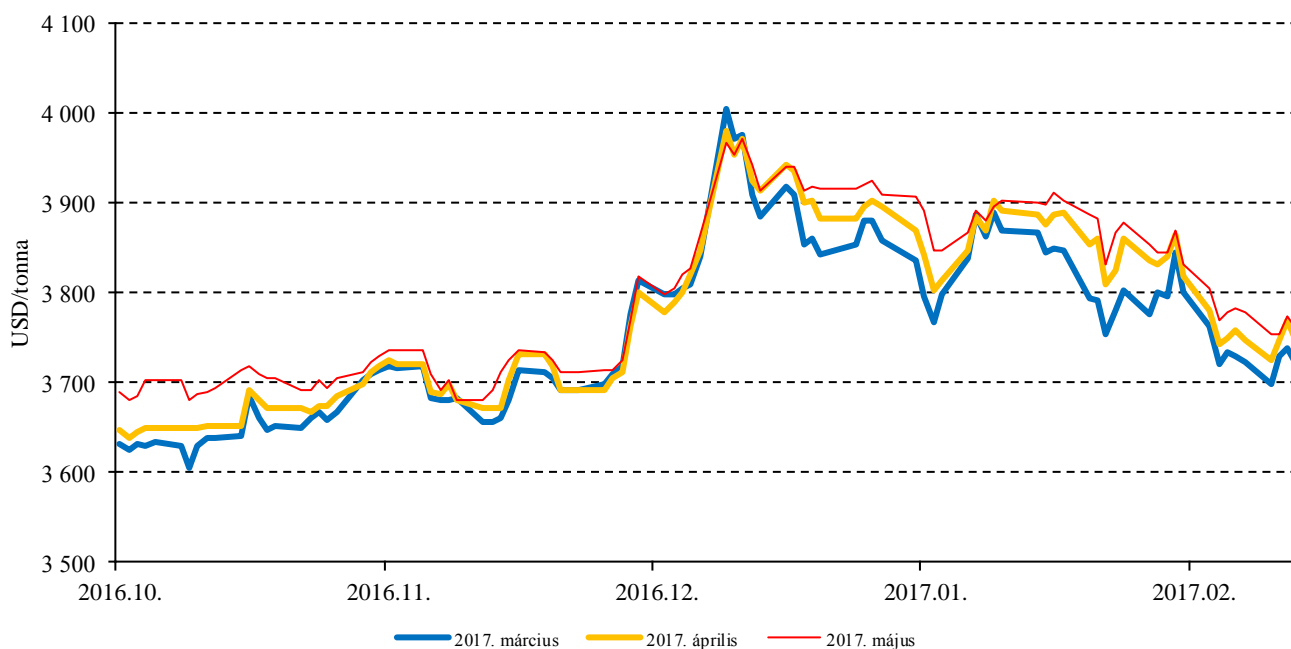
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

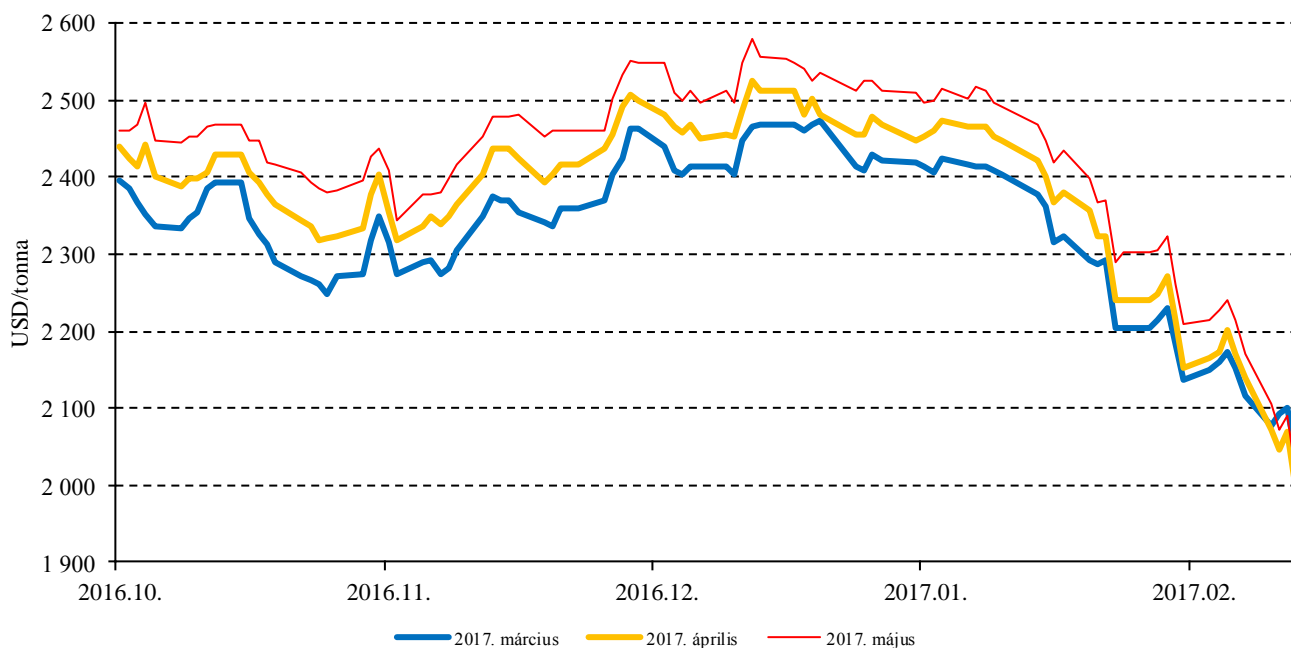
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

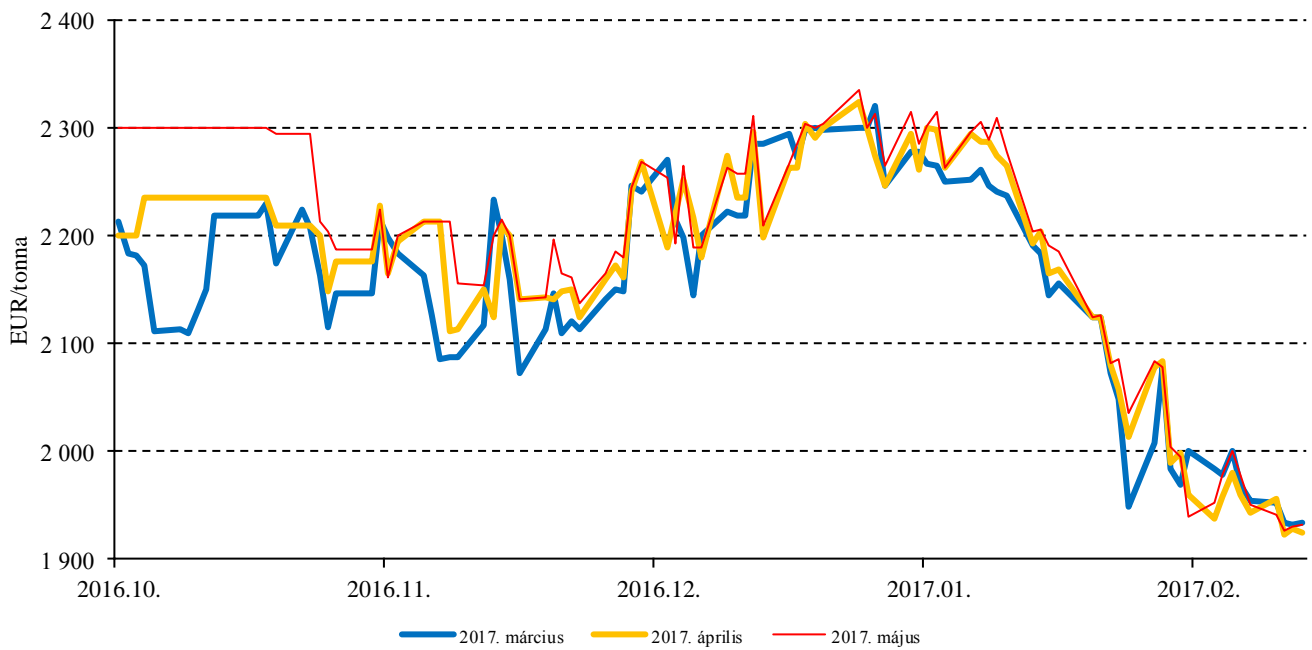
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

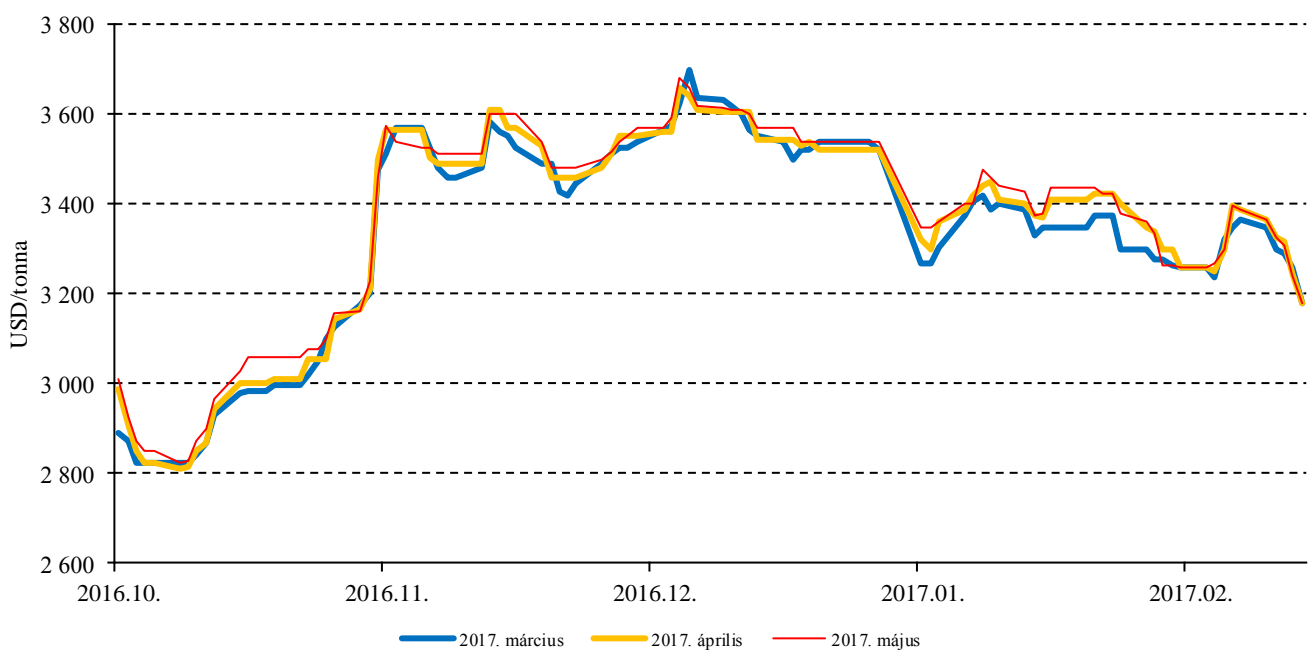
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016-2017)

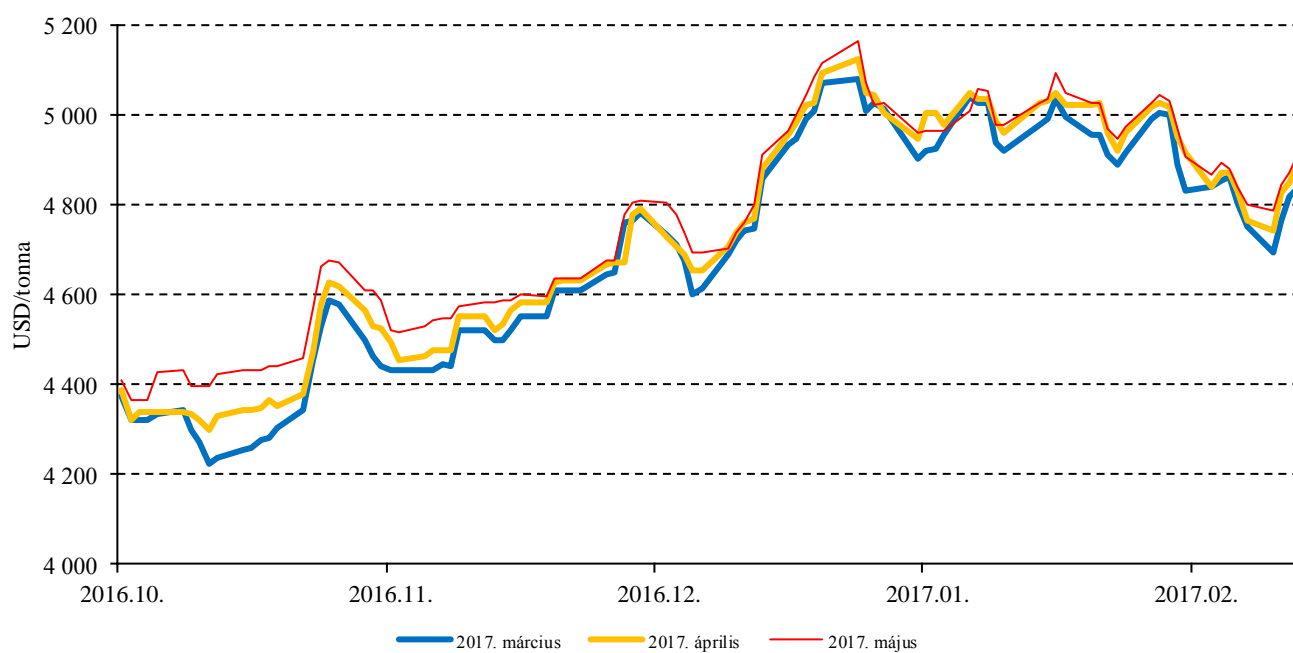
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016-2017)

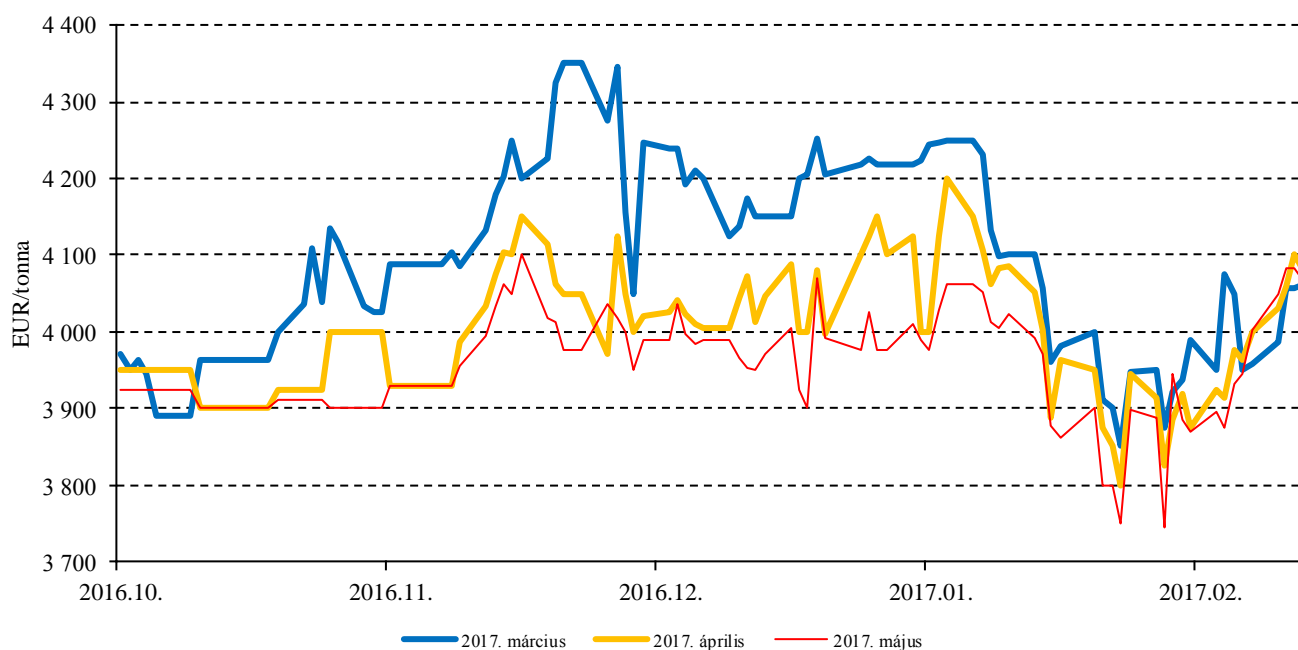
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2016-2017)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,36	23,09	22,75	98,83	98,53
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,15	18,06	17,89	99,50	99,10
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,04	4,86	96,50	96,50
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 496	6 489	6 739	6 859	6 984	7 108	101,82	101,77
EU-15	7 082	7 040	7 275	7 356	7 442	7 530	101,17	101,17
EU-13	4 621	4 684	4 951	5 130	5 341	5 554	104,11	104,00
Tejtermelés (millió tonna)	152,73	153,94	159,77	162,89	163,88	164,24	100,61	100,22
EU-15	124,53	125,65	130,74	133,73	134,62	134,97	100,66	100,26
EU-13	28,19	28,29	29,03	29,15	29,26	29,27	100,38	100,04

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	149 600	151 600	102,12	101,34
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 485	94 620	96 343	101,21	101,82
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 550	38 000	100,81	101,20
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 550	30 085	100,17	98,48
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 582	21 150	98,58	98,00
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 736	11 934	102,37	101,69
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 552	10 000	102,00	86,57
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	9 700	101,03	98,98
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 300	9 642	9 770	103,68	101,33
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 329	493 689	499 807	101,93	101,24

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

